

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Gyászjelentés

Tizenkétezer elemi iskolába és óvodába járó fiú- és leánygyermeket vizsgáltak meg az orvosok Temesvározt a mult esztendő folyamán és ezek közül hétezeret nyilvánítottak betegnek vagy igen gyenge egészségi állapotúnak. Valóságos gyászjelentés ez a szomorú megállapítás. Ha már zsenge korukban ily megdöbbentő képet tár elénk a statisztika a gyermekekről, ugy ez arról szolgáltat tragikus bizonyosságot, hogy eme gyermekek jelentékeny része tulajdonképpen a halál eljegyezettjei és nem az eljövendő erős, boldog életé. Nem átmeneti, muló gyermekbetegségekről szól ez a jelentés, hanem olyan természetű bántalmakról, amelyek már a szervezeti épülés komoly zavarait jelentik. Olyan betegségek rombolják a kicsinyek testét, amelyek rendszerint csak az érettebb vagy idősebb korban jelentkeznek, amikor a szervezet már sok küzdelmet kiállott, vagy elviselt. Jelentős számban szerepelnek például olyan gyermekek, akik szembajban szenvednek, vagy látási hiányban. Régebben alig fordult elő, hogy elemi iskolásnak vagy óvodistának szemüveget kellett rendelni. Az okuláré régen a nagymamák és nagyapók előjoga volt, később már a közép-korúaknál is igen gyakori lett és ime, ma oda-jutottunk, hogy már a játszadózó gyermekek sem nélkülözhetik. Több mint kétezer gyermeket kellett fogkezelésre utasítani, csontbajok is jelentékenyek, elég gyakori ugyancsak a fül-, orr- és gégebaj. Vajjon mit hoz a jövő ezeknek a kis szerencsétleneknek, amikor olyan nagy szükségük lesz kemény, ellentálló csoportra, kifogástalanul működő érdekszervezetre? Pusztít a tüdőbaj is, a legszomorubb szülői örökség és ijesztő mérvben táruul föl szemünk előtt a vérhaj és ennek következménye, az elmebeli fogyaté-kosság. A legmegdöbbentőbb szám: ezernyolc-száz gyermek van megmételtyezve, hordja ma-gában és ivadéka számára a pusztulást.

Megrázó és megrendítő, hogy tizenkétezer gyermek közül mindössze ötezer örvend kifogástalan egészségnek. Pedig a gyermek a viruló egészség, üdéség szimbóluma. Rózsabimbónak, a jövendő aranyos igéretének szoktuk nevezni. Szegény koravén, hervadó igéreték. Mi lesz belőletek, ti szomorú hatvan százalék, akiket már a játszókertben, az abc betűzése közben meg-suhint az elmulás fagyos szele? Hogyan lehet legyűrni a beszédes statisztikai adat fenyegeté-sét? Hogyan lehet elhárítani ezt a csontujju intést, amely a számok mögül elpusztulással fenyegeti a legifjabb nemzedéket? Csakis minden irányban szétágazó szociális munkával. Mil-le-rand, a néhai francia politikus mondotta egy-szer egy beszédében, hogy három alappillére van minden emberi szerencsétlenségünknek: a be-tegység, a nyomor és a prostitúció. Mind a három veszedelemmel kell egyszerre szembeszállnunk, ha meg akarjuk menteni a gyermekeket az el-jövendő életnek. Orvosi tekintetben már sok minden történik, el kell ismernünk. De ezt a gondoskodást még nagyobb állami figyelemmel, közäldozatossággal fokozni kell, mert a rette-netes hatvan százalék arra int, hogy a veszély imminens. Szegénységélyezés terén is sok min-den történik, kántonokban több ezer gyermek kap ingyenes étkezést, tejet is kapnak a kicsi-nyek. Ennek a gondoskodásnak a jövőben még átfogóbbnak kell lennie, társadalmi feladattá kell válnia a legnagyobb mérvű gondoskodásnak és segítségnek. Egyetlen magával tehetetlen gyermek se érezze a kínzó éhséget, a hideget, az életet megtépő nyomort. És meg kell védeni a gyermek erkölcsiségét, testi tisztaságát pre-ventív eszközökkel, nehogy betegségből szüle-sék s ő fizessen szülői könnyelműségéért. Csak így lehet legyűrni ezt a megdöbbentő betegsé-gi százalékszámot, mely SOS-kiáltás az éjszakába.

(Flaneur.)

Heves harcok folynak Madridban a kommunistákkal

Franciaország nem akarja eltartani a menekülteket. Csalódást kellett, hogy a Franco-kormány jelentéktelen személyiséget nevezett ki párisi nagykövetségnek
Franco nem válaszol Miaja tábornok békekövetének

Madridból jelentik: A spanyol fővárosban és környékén az utóbbi órákban ismét súlyosabbra fordult a helyzet. A kommunisták csapatai egyes helyeken legyőzték Miaja tábornok katonáit és megszállták a Madrid felé vezető összes utakat úgy, hogy a fővárost teljesen elvágták a külvilágtól. Csatlakozott a kommunistákhoz az úgynevezett karabinos hadtest is. A jelentések szerint a veszteség mindkét részen igen nagy. Barriest, ahol Madrid repülőtere van, szintén megszállták. Franco tábornok elhatározta, hogy a főváros bevételéért folytatott harcot meggyorsítja.

Harc a kommunisták ellen

Madrid és Valencia között megszakadt az összeköttetés. A két város felé nagyobb csoport kommunisták igyekeznek. Az útszakaszokat úgy Madrid, mint Valencia irányában a nemzetvédelmi tanács hű csapatai őrzik. Ezek a csapatok tankokkal is rendelkeznek.

Valenciában számos kommunisták érzelmű polgárt őrizetbe vettek.

A madridi rádió csütörtökön az alábbi jelentést közölte:

„Mindazok, akik továbbra is a forradalmárok mellett maradtak, annak ellenére, hogy szerdán a köztársasági Spanyolország törvényes hatóságai előtt szavukat adták, hogy visszavonulnak a forradalmárok köréből, nem számíthatnak a hatóságok kíméletére. A nemzetvédelmi tanács megpróbálta, hogy emberséges és megértő intézkedésekkel szerelje le a lázadókat, de miután ezen kísérletei eredménytelenek maradtak, kénytelen a rendelkezésre álló összes eszközökkel fellépni a rendzavarókkal szemben, mert azok a spanyol nemzetnek jelentős kárt okoznak. A nemzetvédelmi tanács egyébként a rend helyre-állítása érdekében valamennyi katonai erő bizalmát élvezi“.

A Madridból érkező jelentések beszámolnak arról, hogy a nemzetvédelmi tanács

rendeletet adott a légitöltő egységeinek a külvárosokban összegyűléstől kommunisták szétszórására.

A löversenyterén csoportosult felkelők szétszórására a gyalogos katonaságot vezényelték ki.

A madridi rádióállomás a délutáni órákban bejelentette, hogy néhány órában belül a nemzetvédelmi tanácsnak sikerül a teljes rendet helyreállítani.

A nemzetiek elzárták a tengert Sagonta és Almeria között

A nemzeti hadiflotta parancsnoksága a következő hivatalos jelentést adta ki: A nemzetiek biztosítják a köztársasági spanyol partok blokádját Sagonta és Almeria között. Idegen hajó ezen a területen a parttól három mérföldnyi távolságon belül nem tartózkodhatik, a nemzeti spanyol hatóságok előzetes engedélye nélkül. A Palos-fok és Kartagena közötti vízterületre bemenéskedő idegen hajókat a spanyol nemzeti tengeralattjárók elsüllyesztik. Azok az idegen lobogó alatt futó hajók, amelyek valamelyik még köztársasági kikötőbe kívánnak befutni, kötelesek előzőleg a barcelonai, palma di majorcai, vagy a malagai kikötőktől engedélyt kérni.

ALFONZ EXKIRALY — FRANCO KÖZKATONAJA

Franciaország burgosi nagykövete, Petain marsall, mint ismeretes, hétfőn foglalta el állo-

Dolores Ibarrori, a La Passionaria néven ismert kommunista nő csütörtökön délelőtt 11.50 órakor Párisba érkezett.

FRANCO FELMILLIÓS HADSEREGE MADRID ELŐTT

Párisból jelentik: A lapok spanyolországi tudósítói szerint Madridban még mindig zavaros a helyzet. A spanyol fővárosból érkező jelentések nagy része megbízhatatlan. Miaja tábornok csak a város belső területén állította, úgy látszik, helyre a rendet, míg a külvárosok még most is a kommunisták kezében vannak. Hír szerint

Franco 500.000 főnyi hadsereget vont össze Madrid körül.

Casado tábornok levelet intézett Francohoz, aki azonban arra eddig nem adott semmiféle választ. Franco ugyanis ragaszkodik eddigi álláspontjához és feltétel nélküli megadást követel. A Messagero tudósítójának madridi jelentése szerint a köztársasági Spanyolországban még mindig dúl a harc a nemzetvédelmi tanács csapatai és a kommunisták között. Madrid külső részeinek uccáit rengeteg halott borítja.

A Stefani-iroda burgosi jelentése szerint a helyzet Madridban ismét súlyosra fordult. Madrid több kerületében ugyanis a kommunisták legyőzték Miaja tábornok csapatait. Déli egy órákor a madridi védelmi tanács azt jelentette, hogy

egy kommunista sereg Madrid ellen indult.

Valenciából Madridba továbbított, de Burgosban is kihallgatott rádióüzenet szerint Valenciában

ma agyonlőttek tizenkilenc katonaszíntet, akik a kommunisták pártjára álltak.

máshelyét. A nagykövet első feladata lesz a spanyol menekültek kérdésének rendezése. Francia részről ugyanis sürgetik, hogy

a nemzeti Spanyolország haladéktalanul nyissa meg kapuit legalább is 320.000 köztársasági menekült előtt.

Ezen felül legalább negyvenezen vannak olyanok, akik politikai és egyéb bűncselekmények miatt nem térhetnek vissza Spanyolország területére. A burgosi kormány egyelőre nem akarja a menekültek visszatértét, mert a kifosztott Barcelona lakosságának ellátása nagy terheket ró rá. Így jelenleg képtelen lenne a menekültek újabb százezreit ellátni. Francia részről viszont úgy kívánják megoldani a kérdést, hogy Franco fogadja vissza a menekülteket azt a részét, a mely amúgy is amnesztiában részesül és ebben az esetben

Franciaország hajlandó lenne Spanyolországot ellátni a menekülteknek szükséges élelmiszerekkel.

A francia közvélemény különben csalódással vette tudomásul, hogy Franco nem a spanyol királyság legutolsó párisi nagykövétet helyezte vissza Párisba, hanem Secerice ügyvédet nevezte ki a bürgosi kormány párisi nagykövétévé. A párisi sajtó udvariasan,

de hívós formában ír az új nagykövét személyéről.

A párisi Jour különben közli Alfonz spanyol exkirály nyilatkozatát. A volt spanyol uralkodó a következőket mondta:

— Ma inkább szükséges, mint valaha, hogy minden spanyol a köré a vezér köré tömörüljön, aki győzelemre vitte a nemzeti szellemet. Szeretném, ha magamat is Franco közkatonájának tekinteném, aki szintén hűséggel várja az ország feltámasztása érdekében teendő szolgálataira a parancsokat. Spanyolország és valamennyi spanyol sorsa Franco kezében van.

NEGRIN SVAJCSBA KÉSZÜL.

Bernből jelentik: Miután hírek terjedtek el arról, hogy Negrin a spanyol köztársasági kormány volt miniszterelnöke Svájcba készül, a szövetségtanács utasítást küldött az összes határvédelmi egységekhez és közli, hogy Negrin csak abban az esetben engedjék svájci területre, ha külön beutazási engedélyt tud felmutatni. A volt spanyol köztársasági miniszterelnöknek ezen kívül kötelező nyilatkozatot kell aláírnia, hogy svájci területen semmiféle politikai tevékenységet nem folytat.

150 MILLIÓ FRANK A FÉLMILLIÓ FRANCIAORSZÁGBA MENEKÜLT SPANYOL TÁMOGATÁSÁRA

Párisból jelentik: A spanyol menekültek kérdése tegnap szóba került a képviselőház külügyi bizottságában. Elfogadták azt a javaslatot, amely egyelőre 150 millió frank hitelt engedélyez a spanyol menekültek támogatására és jóváhagyták azokat a rendelkezéseket, amelyek alapján már eddig 32 millió frankot fordítottak ugyanerre a célra. A menekültek száma most mintegy 450 ezer. Sarraut belligyminiszter csak 40 ezerre teszi azoknak a számát, akik nem térhetnek vissza rögtön Spanyolországba és 20—30 ezerre azoknak a számát, akik közkegyelemre várva, Franciaországban szeretnének maradni. Mistler, a külügyi bizottság elnöke, bejelentette, hogy az angol, orosz és amerikai kormányok francia kérésre hajlandóknak mutatkoznak pénzügyi, vagy természetbeni segítyt küldeni a spanyol menekültekkel foglalkozó szervezeteknek. A kormány lépéseket tesz a bürgosi kormánynál, hogy meggyorsítsák a menekültek hazatérését, mert most csak 250-en léphetnek át naponta az iruni határnál.

Döntőtárgyalások kezdődtek Prágában a csehek és szlovákok között

Pozsonyból jelentik: Egész Szlovákiában óriási érdeklődéssel várják a csütörtöki nap kiemelését. Ma veszik kezdetüket a tárgyalások Prágában a csehek és szlovákok között, de lehetséges, hogy a súlyos kérdések miatt ma még nem lesz döntés. Szlovák körökben aggodalmat keltek azok a prágai hírek, amelyek szerint a cseh kormány Prhalához hasonlóan a szlovák kormány tagjai közé is be akar tenni egy tábornok minisztert. Pozsonyban elterjedt hírek szerint Vlastislav nemzetiiségű tábornokra gondoltak Prágában.

A japán pénzügyminiszter bejelentette az inflációt

Tokióból jelentik: Arita külügyminiszter és Itagaki hadügyminiszter a képviselőház tegnapi ülésén részletesen ismertették a kínai helyzetet és a vizsály befejezése után teendő katonai jellegű intézkedéseket. Itagaki kijelentette, hogy a katonai műveleteket mindaddig folytatják, amíg el nem távoztatják helyéről Csang-Kai-Sek kormányát és hogy a vizsály befejezése után Mongóliában katonai zónákat rendeznek be, amelyek hosszabb időn át helyőrségi megszállás alatt fognak állni, a rend és nyugalom megővése, valamint a kommunizmus elleni biztonsági szolgálat céljából. Harita külügyminiszter ellenséges érveléssel viseltetik a hatalmak gazdasági szank-

Hétfőn elvonul a nép Cristea Miron patriárka miniszterelnök ravatalánál

Csütörtök délután elindult a gyászkocsi hazafelé... Kedden lesz a temetés a pátriárkátus tempomából. Megállapították a gyászszertartás programját

Cannesből jelentik: A cannesi ortodox templomban gyászistentiszteletet tartottak csütörtökön az elhunyt Cristea Miron dr. pátriárka-miniszterelnök emlékezetére. Az istentiszteletet Grigore püspök celebrálta nagyszámú lelkesi segédlettel. Megjelent a gyászistentiszteleten Tatarcsu Gheorghe párisi román nagykövét, Patnotre francia nemzetgazdasági miniszter a kormány képviselőiben, valamint a helyi hatóságok vezetői és a családtagok. Az elhunyt pátriárka-miniszterelnök a francia becsületrend lovagja volt és ezért a szertartás alkalmával zászlóval és zenével kivonult az ortodox templom elé egy francia katonai osztag. A szertartás után a díszszázad tisztjege elvonult a koporsó előtt, majd pedig a koporsót az állomásra vitték és elhelyezték a vagonban. A vonat a pátriárka-miniszterelnök földi maradványaival délután öt óra 20 perckor elindult Bucuresti felé.

Bucuresti gyászban fogadja a halottat

A miniszterelnökség elkészítette Cristea Miron dr. pátriárka-miniszterelnök és koronatanácsos nemzeti temetésének programját. E szerint vasárnap, március 12-én istentiszteletet celebrál a magas klérus az északi pályaudvar kápolnáva általakított várótermében, délután 3 órakor. Jelen lesznek a családtagok, Ófelsége, a király képviselője, a miniszterelnök, a nagykövetek, a koronatanácsosok, a kormány tagjai, a Straja Tarii főparancsnoka, a diplomáciai kar tagjai, az Arcvonal főtanácsának tagjai, a volt miniszterek, az egyetemi dékánok és egyetemi tanárok, az egyházak képviselői, a katonai és polgári hatóságok fejei, a strajer-parancsnokság küldöttsége, a kulturális és egyéb társadalmi egyesületek küldöttsége zászlókkal és a hadsereg képviselői. A gyászistentisztelet befejezése után a koporsót a gyászkocsira helyezik és ebben a percben megszólalnak a harangok s a harangzúgás mindaddig tart, amíg a menet rendeltetési helyére nem ér.

A gyászmenet a következőképpen alakul: Csendő-díszszakasz, koszorú, a magas klérus, kitüntetettek, a halottaskocsi, amelyről a lecsúszó szalagokat a koronatanácsosok, a kormány egyik tagja, a semmitűzők elnöke és két tábornok fogják. A gyászkocsi után a család tagjai, Ófelsége, a király képviselője, a miniszterelnök, a nagykövetek, a koronatanácsosok, a kormány tagjai, a Straja Tarii főparancsnoka és a diplomáciai kar. Ezután következik Ófelsége magánfogata, majd utána a hadsereg képviselői haladnak. A gyászmenet az állomás előtti térről elindulva, a Calea Grivitei, a Calea Victoriei és a 8. Iunie-téren át a pátriárkátus székesegyházába ér, ahol

az elhunyt holttestét felravatalozzák. Az egész útvonal mentén katonaság áll mindkét

Méltó gyászompával fogadják az elhunyt miniszterelnök hamvait szállító vonatot Temesvároton

A megboldogult Cristea Miron pátriárka-miniszterelnöknek érckoporsóba zárt holtteste

szombaton délelőtt érkezik vissza Zombolyánál Románia területére.

A határon a nagy halottat a gyászpompá minden külső megnyilvánulásával fogadják. A kormány nevében Zigre Nicolae dr. kultuszminiszter és Baran Coriolan dr. miniszter — aki csütörtökön éjjel 12 órakor jött meg Temesvárra — utazik szombaton délelőtt Zombolyára. Baran Coriolan dr. miniszterrel, aki a határon és a Bucurestii terjedő útvonalon a különböző városokban megnyilvánuló gyászünnepekre vonatkozólag a megállapított intézkedéseket is

magával hozta, Zombolyára megy Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Magier Andrei dr. aradi püspök, Tiucra Patrichie dr. főesperes és számos előkelőség.

A különvonat, amely a koporsót hozza, 12 órakor fut be a temesvári pályaudvarra, ahol rövid ideig tartózkodik. E rövid idő alatt a koporsót szállító és feketével bevont vagonban rövid gyászistentisztelet lesz, majd elhelyezik ott a helytartóság, a megye, valamint Temesváron, Arad, Krassó, Szörény és Hunyad megyék, ezenkívül a különböző hatóságok, testületek, rokonok és tisztelők koszorúit. A különvonat ezután a koporsóval folytatja útját Bucuresti felé.

A temesvári rendőrprefektúra felszólítja a város lakosságát, hogy minél nagyobb számban jelenjen meg a jözsefvárosi pályaudvaron és vegyen utolsó búcsút a halott pátriárka-miniszterelnöktől.

GÖRÖGORSZÁG MIVANTOLJA CRISTEA MIRON.

Athénből jelentik: A görög lapok hosszú cikkeken foglalkoznak Cristea Miron dr. pátriárka-miniszterelnök halálával és beszámolnak arról, hogy a görög nép milyen nagy mértékben vesz részt Románia gyászában. A Messenger du Athenes rámutat arra, hogy az elhunyt az ortodox egyház egyik legjelentékenyebb személyisége volt és hatalmas irodalmi tevékenységet fejtett ki. Mint egyházi vezető tudta, hogy az országának szüksége van személyére és amikor a körülmények alakulása folytán ez az eset bekövetkezett, habozás nélkül felajánlotta szolgálatát. Az Istennek és a hazának egy-ik katonája volt és gondot fordított arra is, hogy a két nemzeti egyház közötti összeköttetés fennmaradjon.

Hollandiát és Svájcot akarták megszállni a németek?

Szenzációs leleplezést közölnek a francia lapok Hitler és Mussolini ezévi terveiről

Párisból jelentik: A Le Journal des Debats mai száma szenzációs cikket közöl, amelyet a Havas ügynökség azzal továbbít, hogy a cikkért annak szerzőjére, Pierre Bernus-re hárít minden felelősséget. A cikk szerint Pierre Bernusnek módjában áll leleplezni azt a tervet, amelyet Hitler német birodalmi vezér és kancellár az 1939 évre dolgozott ki és amelynek sikerét főképpen a meglepetésszerű végrehajtásra alapították. A terv különböző fejezetekre oszlik, amelyek a következők: Mindenekelőtt Olaszország nem hivatalos követelésekkel áll elő és katonai nyomást gyakorol Afrikában, Palesztinában, Szíriában zavarókat szítanak.

A spanyol polgárháború befejezése után Olaszország mozgósítást rendel el, egyben pedig hivatalosan is bejelenti afrikai és európai követeléseit, amelyeket Hitler nagy beszéd-

ben támogatna és a követeléseket ultimátum formájában szövegezné meg. Ezt villámgyors esemény követné:

meglepetésszerűen megtámadnák Hollandiát és esetleg Svájcot.

Ennek megtörténte után Hitler előterjesztené követeléseit és felszólítaná Franciaországot és Angliát azok teljesítésére.

Szinte mindegyik párisi lap leközi a fenti cikket és különösen kihangsúlyozza annak Hollandia és Svájc elleni támadásról szóló részét. Egyben a lapok utalnak arra, hogy mivel

a tervet elvesszék, az elveszti egyik leglényegesebb tényezőjét: a meglepetést.

A berlini Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz és Leghátározottabban cáfolja a fenti cikkben foglaltakat.

Uj magyarországi ellenzéki párt alakult

Az új párt mindezt akarja — amit a régi pártok. A felvidéki zsidók egyrészenek kivételével kérte Vozary képviselő

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház mai ülésén Kornis Gyula a napirend előtt bejelentette, hogy keresztény nemzeti és függetlenségi párt címen 36 képviselő új pártot alakított. A párt nem a mindenen való ellenzéki kérésedést fogja jellemezni, annyival kevésbé, mert sok mindenben egyet értenek azzal a párttal, amelyből kiváltak. Reméli, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnök erős kézzel fog intézkedni az izgatások és a rendbontások ellen. Megemlítette, hogy az új párt követeléseinek közé tartozik a sajtószabadság, új munkabérek megállapítása, egységes földbirtok- és telepítési politika és ezzel kapcsolatban földbirtok- és elosztási reform.

Követeli a betarthatatlan ígéretések megszüntetését.

Felemlíti, hogy a párt régen azon az állásponton volt, hogy a zsidók túlságos terfoglalása aggasztó helyzetet fog előidézni. Helyeslik és követelik a Bethlen István gróf által megkezdett és Gömbös Gyula által folytatott külpolitikát, hűségüket fejezi ki a két baráti nagyhatalom segítségéért.

Követelik a szoros lengyel-magyar barátságot és a dunamedencei népek gazdasági összehangolását. E tekintetben a légkörváltozás Jugoszláviában már meg is

látszik, ami szükséges volna romániai viszonylatban is.

Viszont az idegen nyelvű magyar állampolgároknak biztosítani kell a nyelvi- és kulturális szabadságot.

Ezután a zsidójavaslat vitájában Vozary Aladár felvidéki képviselő szólalt fel és megállapította, hogy a Felvidéken a zsidó nagyrésze nem volt nemzethű és csak kis számban voltak olyanok, akik kitartottak a magyarságuk mellett.

Az a kívánsága, hogy ezek ne essenek a törvény rendelkezései alá.

Hűségért hűséggel kell adózni. Ezt a gesztust gyakorolni kell a többi elszakított részek zsidósága felé is. Javasolja ezenkívül, hogy a javaslatot olyan formában enyhítsék, hogy a félvéreket vegyék ki a korlátozó rendelkezések alól. Kéri, hogy a magyarság és az emberiség elvének szellemében oldják meg a javaslatot.

Utána gróf Apponyi György élesen támadja a zsidójavaslatot. Nem igaz, hogy a környező államok szintén ilyen javaslatokat hoztak volna. Ez csupán Németországban van meg. Románia csak kipróbálta a zsidótörvényt, de sem Jugoszláviában, sem pedig Lengyelországban zsidóellenes törvény nincs, sőt még Csehszlovákiában sem, itt pedig nagy a külföldi propaganda.

Nagy hatást váltott ki Hoare Belisha tegnapi bejelentése

Berlinből jelentik: Hoare Belisha hadügyminiszter szerdai kijelentései itteni politikai körökben is nagy figyelmet keltett. Ezek szerint nem titkolják el, hogy azok a támadások, amelyeket Roosevelt elnök bizonyos idő óta a tekintélyállamok ellen intéz, hatottak azokra az államokra is, amelyek mindig azt hangoztatják, hogy a kormányzati különbözőség mellett is barátságos szellemben akarnak együttműködni a tekintélyuralkodó országokkal. Német felfogás szerint minden államnak jogában áll, hogy úgy fegyverkezzék, amint azt szükségesnek tartja. Ezért fursálják, hogy angol részből bejelentették 19 hadtest Franciaországba való elszállításának előkészületeit, noha Németország nem akarja megtámadni Franciaországot. Másfelől arról sem tudnak semmit, hogy Franciaország kívánná megtámadni Németországot. Németországra az ilyen bejelentésekkel nem lehet bármennyű benyomást se tenni, tekintettel a birodalom nyugati részén meglévő katonai védelemre. Berlini körök nézete szerint a békét erősen akadályozná, ha a demokratikus hatalmakat arra csábítanák, hogy megakadályozzák a béke előmozdítását és ha elzárkóznak a tekintélyelvek alapján kormányzó népek kívánságai elől.

Londonból jelentik: Angol lapok szerint Mussolini olasz miniszterelnök újabb engedelményeket hajlandó tenni az afrikai követelések tárgyában. Eszerint csupán az alábbi három feltételhez köti magát:

1. A tuniszi olaszok régi jogainak visszaállítását;
2. Szabad kikötő Djibutiban és
3. A suezai csatornájú csökkentése.

KULTURPALOTA

Kedden, március 14-én, este 9 órakor

A Zenebarátok Társaságának nagy zenekari hangversenye

Vezényel: PAUCK FRIGYES

MŰSOR:

Wagner: Rienzi, nyitány

Dvorak: Új világ, szimfónia

Mozart: Symphonie Concertante

hegedű- és brácsára

Schubert: Rosamunde

Szólisták:

Suciu János (hegedű), Brandeisz (brácsa)

Jegyek 20—120 lejes árban a színházi pénztárnál

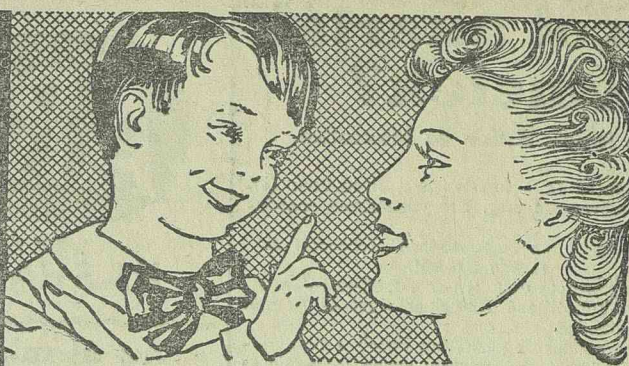

Az új miniszterelnök

Bucurestiből jelentik: Calinescu Armandot miniszterelnökké nevezték ki. Ebben a nagy és felelősségteljes tisztségbe, amelyet az elhunyt pátriárka erkölcsi tekintélyével betöltött, most erőskezi és tisztánlátó ember került. Öfelsége választása ezenkívül a legfiatalabb miniszterre

esett, ami páratlanul áll a román politika eddigi történelmében. Ez a választás jelképes és pedig méltó kifejezője a jelenlegi kormányzati rendszer tartóságának. A béke művének megalapozása és a nemzet újjászülése fiatal ember kezébe került, aki mint az uralkodó legelső tanácsadója értékes örökséget vett át. Calinescu Armand a régi kormányzati rendszer idején is a becsületességet és egyenes jellemet képviselte, amelyhez vasszorgalma is párosult. Előzőleg mint Arges megye prefektusa működött, később államtitkár lett a földművelésügyi minisztériumban. Működése idején szemből-szemből eredményeket ért el és nagyszerű megvalósításokat tudott felmutatni. Öfelsége legelső hívó szavára beállott a nemzet újjászervezőinek táborába. Mint belügyminiszter Cristea Miron pátriárka első kormányzása idején megteremtette az ország belső békéjét, mint helyettes nemzetnevelésügyi miniszter új alapokra fektette a közoktatást és az ifjúság nevelését. Mint helyettes nemzetvédelmi miniszter, nagy odaadással szolgálja hazáját és királyát. Végül mint helyettes miniszterelnök hivatva volt arra, hogy helyettesítse a pátriárka-miniszterelnököt. Miniszterelnökké való kinevezését az egész ország népe megnyugvással fogadta, bizva abban, hogy hosszú időn keresztül biztosítja az ország békéjét és nyugalmát.

D
A
C
I
A

— Anyukám, nem akarom, hogy trótinettet végy nekem. Végy inkább

ÁLLAMI SORSJÁTÉK SORSJEGYET

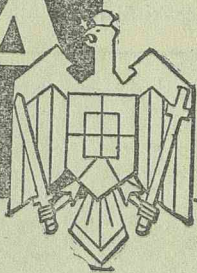
DACIA ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL

A trótinett elromlik, de a

SORSJEGY MILLIÓKAT hoz

és a nyereségből autót vehetünk.

Történ még ma be a DACIA elárusító helyeikre, hogy sorsjegyet vásároljon. A 19. sorsjáték I. osztályának a húzása MÁRCIUS 15.-én

HELYI CIM:

Központi Bank

I. kerület, Alba Iulia-ucca 9. Telefon 15—45

Hajmássy Ilona magyar művésznőből Lona Massy amerikai filmsztár lesz

Hollywoodból írják: Olyan hírek keringenek, mintha Hajmássy Ionát, akit a film számára Lona Massy-nak keresztelték, elejtette volna a Metro-Goldwyn-Mayer stúdió. A tény-körülmények ismerete arra kötelezi a sorok íróját, hogy tárgyilagos őszinteséggel számoljon be arról, hogy mi történt Hajmássy Ionával.

Megnyugtatóskép le akarom itt szögezni, hogy a magyar sztár nem ejtette el a hollywoodi stúdió. És itt következik a részletes ismertetés.

Néhány európai államban már évek óta nemcsak megnehezítik a külföldiek elhelyezkedési lehetőségeit, hanem faji alapon is különbséget tesznek művészek között. Az amerikai sajtó ezt leplezetlen beállításban vitte a közönség elé, mely a demokratikus egyenlőséghez szokva, ezt a helyzetet anomáliának tekintette. Ilyen körülmények között érthető, hogy ez a tendencia általános ellenszenvet váltott ki az emberekből, annál is inkább, mert Amerika mindig szívesen fogadott be külföldi tehetségeket, tekintet nélkül nemzetiségre és vallásra. Az ellenszenv lassanként országos méltatlankodássá nőtt és a stúdiókat annakidején tömegesen árasztották el tiltakozó levelekkel, amelyek a reciprocitás elvének keresztülvételét sürgették.

Ha Európa művészi életéből kikapcsolják az idegeneket, akkor az amerikai film is zárkózék el az európaiak elől. Hollywood kénytelen volt engedni ennek a társadalmi megmozdulásnak. A Metro stúdió csak három idegen művésznőt tartott meg: Hajmássy Ionát, Miliza Korjus és Hedv (Kiesler) La Marrt. Ezeknek megbecsülték a külföldi „kiejtést”, mert különös megbecsüléssel kezelték művészi értéküket. Hajmássy és Korjus esetében a színésznők csodás hangnava játszott döntő szerepet, míg La Marrnál példátlan drámai játékkésztséget véltek felfedezni.

Hajmássy és Korjus kvalitásaihoz a Metro nagy reményeket fűzött és ezért kemény munkára szorította őket. Naponta hat és nyolc órát kellett tanulniuk. Angol nyelvet, éneklést, táncot tanultak. De Marral nem tudtak mihez fogni, mert a stúdiókban több jó drámai színésznője is volt, akik kifogástalanul beszéltek angolul. Hogy ettől a gondolatától szabaduljanak szívesen engedtek Walter Wanger (United Artists) producer kérésének, aki Hedv kölcsönkért az „Algiers” című filmjéhez. Charles Boyer, a film sztárja olyan sikerre vitte a filmet, hogy ezen

keresztül hírnévhez jutott az egykori bécsi Mandelné is. Nem tanusított ugyan Garbo-szerű tehetséget, de kiderült, hogy szépsége pompásan érvényesül filmen.

Miután néhány lap szatirikus megjegyzést tett, hogy egy Metro-színésznőt más producer fedez fel a közönség számára, a Metro elhatározta, hogy ezentul ők fogják a csillagfelfedezési munkát végezni. És Miliza Korjus azonnal beosztották a „The Great Walz” (Nagy valzer) című zenei film egyik főszerepére. Azért jutott elsőség Milizának, mert ő akkor már két éve tanult angolul és így jobb volt a kiejtése, mint Haj-

mássy, aki akkor még csak egy évet töltött Hollywoodban.

Az igazság kedvéért meg akarom állapítani, hogy Hajmássy már tavaly szeptemberben sztár lehetett volna, ha ettől a lehetőségtől nem fosztotta volna meg a Metro túlzott gondoskodása. A magyar színésznő nem elégedetlenkedik, sőt: érthetően nagy hálával fogadja a stúdió áldozatkésztségét, mellyel a sztárság felé viszik Metro-színékben. De a sorok írója a történeti hűség kedvéért szükségesnek tartja részletezni, hogy mi történt a kulisszák mögött. Warner-stúdiók ugyanis kölcsönkérték Hajmássy Ionát a „Desert Song” női főszerepére. Ebben a filmben egy szőke, francia szépségre volt szükség, aki idegen kiejtéssel beszél angolul és kitűnően énekel.

A körülményekkel kapcsolatban e sorok írója kénytelen leleplezni önmagát. Titokban egy stúdiólemez szerzett, ami a Metronál készült és amely Hajmássy két dalát örökítette meg. Az „Ave Maria”-t, valamint a „Desert Song” egyik szövegét, az „One Alone”-t. E sorok írója a lemezt elvitte a Warnerékhoz, hogy ezzel is elősegítse a magyar színésznő kiugrását. Kertész Mihály, a stúdió híres rendezője és Hal Wallis, a vezérigazgató, elragadtatással hallgatta Hajmássy lemezhangját. Amikor Kertész ragaszkodott ahhoz, hogy a szerepet a magyar színésznő kapja, Mr. Wallis utasítást adott Steven Trilling „casing direktor”-nak, aki a szereposztásokat kezeli, hogy Hajmássy Ionát hivatalosan kérje kölcsön a Metrótól. Sajnos azonban, tagadó választ kapott. Ugy látszik, nagy fontosságot tulajdonítottak ennek a kölcsönkérésnek, mert Louis B. Mayer Metro-vezér személyesen kellő udvariassággal mondotta Mr. Trillingnek, hogy ők nem azért szerződötték Hajmássy, hogy belőle más stúdió csináljon sztárt.

Azóta fél év telt el, de Hajmássy még mindig nem kapott szerepet. A stúdió ugyan elhelyezett reklámokkat, hogy Miss Lona Massy lesz a sztárja a „The Guardsman” zenei változatának — ez Molnár Ferenc „Testőr”-ének zenés változata lett volna — és később kommunikék jelentek meg arról is, hogy a magyar színésznő lesz a „Madame Pompadour” filmpereget cím-szereplője. Mindkét tervet azonban elvetették. A „Guardsman” szcenáriumát visszakerült a dramaturgiai lomtárba, míg a Pompadour szerepét ugyancsak Miliza Korjusnak jutott. Nem azért helyezték itt előtérbe Milizát, mert szebb hangja van, mint Hajmássy-nak, hanem, mert ki akarták használni Miliza sikerét, amit a „Great Walz”-ban aratott. A siker nagy dollárbevételt jelentett és ezt meg akarták ismételni. Még Amerikában a „bussines” a fő. Ezért lesz Miss Korjusból Madame Pompadour a filmben. Hajmássy Ionát viszont végérvényesen kiszemelték a „Balalaika” operett főszerepére.

Hogy mi történt tehát Hajmássy Ionával? A válasz rövid: előkészítették a „Balalaika” szatíri szerepére. A film megcsinálására áprilisban fog sor kerülni. Pék Dezső.

Anglia bolhagondjai

Minden zugolyékban tojnak a nőtények, tojásikból lesznek jó balha legények.

Néhány év előtt Marosvásárhelyen a híres nevezetes Teleki-könyvtárban olvastam ezt az ódon veretű, vidám kis versikét. Lehet annak már kétszáz esztendeje, vagy hosszabb ideje is, hogy író megszerkesztette a gyermekek számára az ő csupa humoros rimekből költött állatánát. Hogy jó tanítóérzékkel bírt a derék hajdani magyar iskolamester, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy több év távlatából is emlékszem még ama derűs klananciákra. De hogyan jut a napról-napra torlódo események közepette egy porlepte, ócska könyv az eszünkbe és miért kell ezt az olvasónak elmesélni? Gondolattársítás révén támadt fel bennünk ez a verszet, most, amikor azt olvassuk, hogy Angliának nagy bolhagondjai vannak.

A British-muzeum természettudományi szakosztályának urai keservesen panaszozzák, hogy Angliában kipusztultak a bolhák. Közönséges eszünk szerint tulajdonképpen örvendezni kellene ennek a nemzeti vívmánynak beillő kárnak. Legalább is sohasem hallottunk még arról, hogy bárki és bárhol nélkülözze volna a bolhák távollétét. Nem így azonban a British-muzeum tudós urai. Ők egyenesen megdöbbenek

azon, hogy ilyesmi is megtörténhetik. Mit szól a világ ahhoz, ha megtudja, hogy az angol világbirodalom koronaországában nincsenek bolhák? Holott a legkicsinyebb országban is több van a kelleténél. Ezen a tarthatatlan állapoton változtatni kell. Így a zoológusok tisztázatlanul gyűlése azt a dicséretes határozatot hozta, hogy attól kell hozatni bolhát, akinek van. Ezt a kitűnő embert meg is találták egy Anderson nevű ur személyében, aki az amerikai oregoni egyetem tanára és egyben a világ legnagyobb bolhászati szakértője. Ez a kivételes egyéniség szereti, sőt tenyészt a bolhákat, így a legalkalmasabb arra, hogy megoldja az angol tudományos világ kinos problémáját.

A tárgyalások eredménnyel végződtek és csakhamar megindul az export. Nyolcvan különböző fajtaból fog átküldeni Anderson ezer darab izmos, erőteljes bolhát, amelyek valószínűleg meg fognak felelni a hozzájuk fűzött tenyésztési várakozásoknak. Hogy mi lesz a rendeltetésük, azt csak a jó ég tudja és a British-muzeum szakosztálya. Egy azonban bizonyos, most már remélni lehet, hogy csakhamar Londonban is tojásikból kikelnek és fölös számban fognak örvendezni a létnek ama régi kis versikében megénekelte jó balhalegények. (F.)

Volt-e piszkok és állati hulladék a szikvizes üvegben?...

Szikvizgyárosok különös háboruszkodása

Érdekes hitelrontási ügyet tárgyalt az aradi törvényszék. A vádlott Stern Lipót szikvizgyáros volt, akit egy másik szikvizes azzal vádolt, hogy az különböző tisztátalan anyagokat tett az ő általa forgalomba hozott szikvizes üvegbe, azzal a céllal, hogy vevői előtt ártson neki.

Még az elmúlt év augusztusában történt meg a feljelentés Weisz József aradi szikvizes részéről és ebben elmondotta, hogy június közepén látta egyik vevőjétől, a Dácia-kávéházban, Stern Lipót két üveg szikvizet vásároltatott, melybe azután

körömhulladékokat, szúnyogokat, üvegtörmelekeket, virágot és hasonló anyagokat helyezett el,

rajd pedig visszaküldette azzal, hogy piszkos sodavizet nem használhatnak. A bíróság az ügyben már több tárgyalást tartott. A csütörtöki tárgyaláson a védelem tanuinak egy része volt el a bíróság előtt. Elsőnek Janauscheck Ferenc mérnököt, a Dácia-kávéház és étterem illanyszerelőjét szólították vallomástételre. A tanu elmondotta, hogy tavaly, egy alkalommal, Julpe Iosif volt alpolgármester felelősségre vonása a pincéreket, mert asztalára piszkos szódavizet helyeztek. Ezt másnap reggel a csapostól allotta. Azt is tudja, hogy

a csapos több alkalommal tisztátalan anyagokat talált a Weisz-szikvizgyárból szállított szikvizben.

A továbbiakban elmondja, hogy nem arról két szikvizes üvegről van szó, amely bünyjelent az elnök asztalán áll. A piszkot tartalmazó szikvizet Weisz minden alkalommal kicserélte.

A következő tanu Révész Józsefné, az Ersebet szikvizgyár tulajdonosa:

V e d e l e m: Tudja-e azt a tanu, hogy Weisz József be akarta zárni a vádlott szikvizgyárát?

T a n u: Egy alkalommal megjelent nálam az egyik aradi szikvizgyáros és megkérdezte tőlem,

mennyivel járúrnék hozzá, ha elintézik, hogy a vádlott szikvizgyárát a hatóságok bezárják.

Ezt az ajánlatot a leghatározottabban elutasítottam és megkértem az illetőt, hogy a jövőben ilyen ügyekkel ne háborgasson.

Farkas József 18 éves munkás mielőtt megkezdhetné vallomását, kijelenti, hogy haragos viszonyban áll a feljelentővel. Az elnök kérdésére azután elmondja, hogy egy béli mulatságon a feljelentő arra akarta őt rávenni, írjon alá egy nyilatkozatot, amelyben elismeri, hogy tudomása van arról, hogy a vádlott különböző anyagokat helyezett el Weisz üvegjeiben. Ő erre nem volt hajlandó. Kún Dezső színész arról beszél, hogy még tavaly a Dáciában véletlenül kihallgatta a szomszéd asztalnál ülők beszélgetését, — akik között a feljelentő is helyet foglalt — és akkor hallotta, amint arról beszéltek, hogy a vádlott szikvizgyárát bezáratják. Azt nem tudja határozottan, vajon ezt a kijelentést a feljelentő tette volna. Az utolsó tanu, akit a mai

Egy nőnek büttykösek lettek az ujjai.

Egy nő, aki már hosszabb ideje szenvedett reumában, észrevette, hogy ujjain büttykök keletkeznek. Ugyanezt észlelte a lábujjakon is. Erre elhatározta, hogy megkezdje a napi kezelést Kruschen sókkal. Néhány hét múlva észrevette, hogy a büttykök el tűntek kezéről és lábáról, valamint megszűntek a reuma okozta fájdalmak is. Újra erőteljesnek érezte magát.

E büttyköket gyakran lehet észlelni reumában szenvedőknél. A vérben összegyűlt túlságos mennyiségű húgysavnak a következményei, ha a máj, vese és a belek renyhén működnek. Kruschen ásványi sókat tartalmaz, amelyek feloldják a húgysav-lerakódásokat és olyan folyadékká változtatják, amelyet a szervezet a vese révén könnyen eltávolít. Más Kruschen tartalmazta sok ösztönzést a májat, a vesét és a beleket. Már az első üveg után észlelni fogja a Kruschen sók jótékony hatását. Árak: 95 lei nagy üveg, 60 lei kis üveg. Gyógyszertárakban és élelmiszerboltokban kapható.

tárgyaláson kihallgattak, Teszler Lajos, a vádlott szikvizgyárának kihordója volt. A hozzá in tézett kérdésekre közölte, hogy Stern Lipót so hasam tartózkodik, vagy dolgozik a gyárában Tudja, hogy Farkas Józsefet a feljelentő rá akarta bírni egy nyilatkozat aláírására, amelyben ez kijelenti, hogy a vádlott piszkot helyezett az ő üvegjeibe. Miután Farkas a nyilatkozat aláírását megtagadta, Weisz József nem volt hajlandó gyárában alkalmazni.

A bíróság a tárgyalás folytatását április 20-ra halasztotta el.

A december 24. vasuti szerencsétlenség helyén kisiklott egy személyvonat mozdonya

egymásnak rohant és ennek következtében több mint száz személy életét veszítette.

Az áldozatok nagyrésze akkor katona volt, akik az ünnepekre utaztak haza. És különös, hogy a mostani vasuti szerencsétlenség alkalmával szintén katonákkal volt zsufolva a vonat, helyesebben olyanokkal, akik most vonultak be.

A baleset a 7002-es számú személyvonatot érte, amely Chisinauból Galati felé haladt. A szerelvényt két mozdony vontatta és amikor Etulia és Frecatei állomások között a személyvonat ahhoz a helyhez ért, ahol a néhány hónappal ezelőtti borzalmas aranyú katasztrófa lejátszódott, a szerelvény első mozdonya kisiklott és a következő pillanatban felborult. Az utasok között nagy rémület keletkezett, az ijedségen kívül azonban senkinek sem történt baja. Az egyik közeli őrházból távbeszélőn segítséget kértek a galatii állomásfőnökségtől, ahonnan nyomban személyvonat indult a baleset színhelyére. Három órai munka után a pályatestet ismét rendbehozták és a személyvonat mintegy öt óras késéssel érkezett meg Galatiba. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a mozdony egyik alkatrésze eltört és a szerencsétlenséget ez idézte elő.

A szeretet szemüvegén át nézzük egymást

A Katolikus Népszövetség rékási tagozatának közgyűlése

A Katolikus Népszövetség rékási tagozata most tartotta évi beszámoló gyűlését, melyen a központ képviseletében Lázár László központi elnökhelyettes és Fodor József főtitkár vettek részt. A nagyszámú hallgatóság örömmel köszöntötte a kiküldötteket és hallgatta épület és igaz szeretettől áthatott beszédeiket.

Lázár László hangoztatta, hogy csak megértéssel és összetartással lehet eredményes munkát végezni, mely ma fontosabb, mint volt valaha. Ezt a gondolatot és felelősségtudatot vigyék bele egyéni, családi és közösségi életükbe s egész munkájukat hassa át a lélekben gyökerező szeretet, mert csak így lehet építeni a szebb jövőt.

Versék és énekek tették változatossá az ünnepséget, melynek során Berta János titkár felolvasta az 1938. évi működéséről szóló jelentést. A tagozat, mely egyéves multra tekinthet vissza, igyekezett a központi gondolatnak megfelelően

a családok keresztény szellemben való megújítását szolgálani,

olyképpen, hogy rendszeres összejöveteleiken sorozatos előadásokat állított be a házasság szentségéről, vallás erkölcsi témákról, különösen figyelembe véve az ifjúság nevelését. Különösen kiemelendő a Krisztus Király ünnepség megrendezése, melynek ünnepélyes nagymiséjén csaknem 100 tagú énekkar énekelt, kettős sorokban vonultak fel a szentáldozáshoz, majd a délutáni ünnepi gyűlésen a templomon kívül is a katolikus gondolatnak és hitvallásnak adtak kifejezést. Karácsonykor a tagozat gyűjtést rendezett és a szegények megsegítésére és a gyermekek megajándékozására fordította az egész összeget.

Lázár László a központ nevében köszönetet mondott a tagozat vezetésének ezért a munkáért és a jövőben még buzgóbb munkára serkentette őket.

Az ünnepség keretében Fodor József főtitkár hatalmas beszédében hangsúlyozta, hogy a

Népszövetség munkáját azért becsülik mind szélesebb körben, mert bár a világnézetű harcok sok mindent leromboltak a lelkekben, de a népszövetségi munkát, s annak hordozóit:

vezéreket és közkatonákat, egyaránt az isteni és felebaráti szeretet, az önzetien építési akarás hatja át.

Ezek pedig olyan tényezők, melyekkel a romokon is lehet építeni. Hisszük, hogyha ebben a szellemben folytatjuk ezt a munkát, mind többen és többen lesznek, akik velünk együtt szolgálják népünk keresztény szellemben való megújítását.

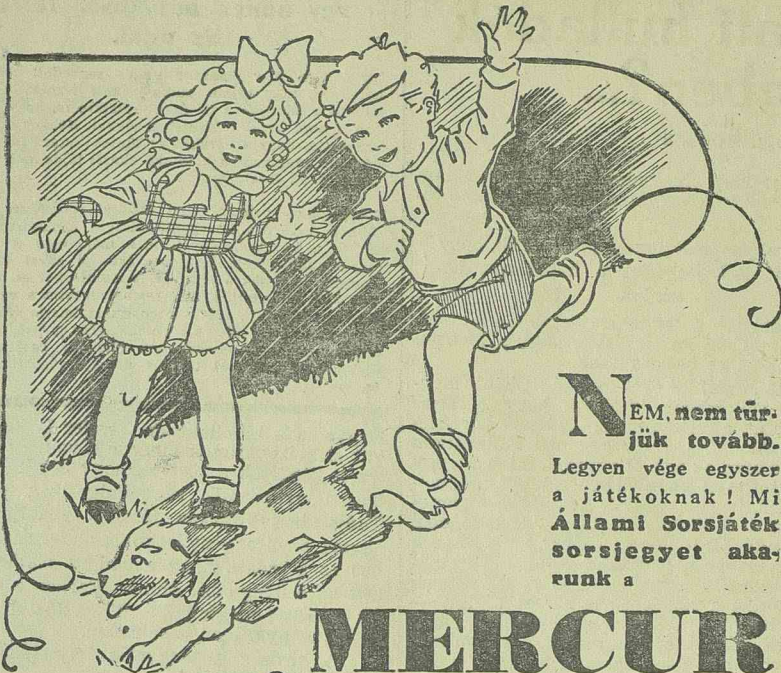
SCALA moziban

a szezon legszebb filmje fut naponta.
Spanyol milió, spanyol zene

Az andaluziai

éjszakák

Imperio Argentina világhírű énekesnővel

Vásároljon sorsjegyet idejében

NEM, nem tőrük tovább.
Legyen vége egyszer a játékoknak! Mi Állami Sorsjáték sorsjegyet akarunk a

MERCUR

ELÁRUSÍTÓ HELYEITŐL

MÁRCIUS 15. - én lesz a 19. sorsjáték osztályának a húzása.

FELVI CIM

TEMESVÁRI BANK

Egy csokor a magyar néphumor virágaiból

Sokat mondó sírfeliratok, amelyek közlik az utókorral, hogy az alkohol istenverés, baleset és más nyavalya már a régi világban is elvitte az embereket erről a szomorú földről

Régi magyar temetőben különös sírfeliratokat lehet olvasni. Különösen falusi temetőben tobzódik a néphumor, amelynek termékei között sok valóban ötletes és szellemes van. Ma már az egyházi és polgári hatóságok valamiképpen cenzurázzák a falu versírási készségét, illetve ügyelnek arra, nehogy olyasmit véssenek a márványra, ami nem illik a kegyeletes helyhez és alkalmas arra, hogy megbotránkoztassa, vagy megnevettesse azt a jámbor lelket, aki a holtak birodalmába jön magábaszállni. Régen azonban nem törődtek az ilyesmivel, szabadon csaponghatott a képzelet és a költői készség, amint az az itt következő kis gyűjteményből kitűnik. Csokorba kötöttük elhagyott öreg magyar temetők sírfelirat-virágait az élők épülésére és okulására.

Az ital tevő . . .

Az alkohol már a régi időkben is sok gyászos halálnak volt okozója. A sírkövet állítók ezt tudatni akarták az utókorral is és így születtek ilyen épületes sírfeliratok:

Cseropes András
Leült a székre
A gutaités
Egy helyben érte,
De az vót itten a
Nagyobb és főbb dolgot
Előbb a hordóval
Igen tanácskozott.

Ennél már szellemesebb az alábbi két tömör sor:

Boldogan halt meg Bulázs Vince,
Ivós közben rogyott rá a földes pince.

Megható Mihály András tragédiája, aki úgy látszik, ugyancsak itales állapotban mondott búcsút ennek a szép világnak, amint azt sírfelirata ékesen bizonyítja:

Mihály András vót a nevem
Amíg élttem,
Mikor nem reméltem
A hídról leestem

A nyakamat szegtem
Isten bocsássa bűnöm,
Aki részeg otthon üljön.

Végül három pompás sor a magyar néphumor nagyszerű alkotása, amely annyira tömör és kifejező, hogy bármelyik modern költő is megirigyelhetné

Itt nyugszik Csorba,
Disznótörbe verték orrba
Tízennyolc éves korba

Érdemes volt meghalni ilyen sírfeliratért.

Balesetek és egyéb istencsapások

Bizony furcsa némely halál
Olyan, mint a mókusmadár.
Vala nevem Bodó Ferke,
Elnézésből vertek fejbe
Mert hát akik nekem estek,
Zöld Pestára leselkedtek.
Leütének engem végül,
Igy hőttem meg szívességből.

Bodó Ferkének határozottan balszerencséje volt, hogy más helyett küldték az árnyékvilágra. Bizonyára a hálás Zöld Pesta íratta ezt a megható verset, annak öröme, hogy nem őt verték fejbe.

Az itt következő felirat is szörnyű tragédiát takar:

Itt nyugszik Balogh Döme,
Agyonrugta a malom köve.
És mire a követ lenették róla,
Hotton mászott ki alóla

Borzalmas. Csak azt nem árulja el a sírfelirat, hogy a halott Balogh Döme hogyan tudott kimászni a kő alól, miután köztudomás szerint a halottak nem szoktak mászkálni.

A leghumorosabb azonban ez a kedves sírfelirat:

Itt fekszik Kovács Ferkó,
Kit agyonrugott egy pej ló.
János volt a neve szegény szándódnál
Csak a vers kedvéért
Írott Ferkónak.

Sokat hallottunk már költői szabadságról de ilyen nagy szabadságot igazán nem hittünk volna . . .

Ennél egyszerűbb és meghatóbb a kis Karacs Bandi szomorú sorsa, aki ritka halálnemmel múlt ki:

Karacs Bandi vót a nevem,
Hat esztendőig alig élttem,
Paszulyt dugtam az orromba.
Igy hőttem meg kiskoromban.

A balesetek közé sorolható egy borbély vezetésé kézművelése, amely egyben azt is közli, hogy a borbély miért volt kénytelen megszüntetni iparát:

Borbély vala, amíg éle,
Egyszer e képen metéle.
Mebicsoklott kése éle,
Egy-kettőre végze vele.
Keresztül metszé a géjét,
Három árva sírja végét
Másnap levették a cégét

Elegyes versek

Itt nyugszik egy kis ökröcske
Ökör Jánosnak gyermeké
Az Isten nem engedte,
Hogy nagy ökör legyen belőle

Két házassági tragédia, amely a férj érélyről tanuskodik:

Itt nyugszik Szentpétery Sára,
Eltörött a pipa
Megmaradt a szára,

Itt nyugszik egy atyámfia,
Bőrös Mihály csizmadia
Jól kezelte kaptafáját
És Sárít, kedves áletpárját

Sokat viaskodhatott a hitelezőkkel szegény néhai való Mike Pál, mert a rossz gazdasági viszonyokat még a sírkövére is rávésette:

Átkozott sorsom vót
Néktek Mike Pálnak,
Finánc meg a zsidó
Meg-megkezdétek.
Itt e hantok alatt
Nincsen immár kamat.
Ajánlom magamat

Bugyi Antal dinnyecsősznek különös fogalmat lehettek a magas arisztokráciáról. Amint sírfelirata mondja:

Itt nyugszik Bugyi Sándor
Dinnyecsősz vót Téten,
Ezen hévatában
Nem lehetett téllen
De most urrá lett, hogy
Halálba sodródott,
Alhatik fényesen
Akárcsak a grófok.

Utoljára hagvjuk Koleszár Sebestyén esetét, aki gyászos halállal halt meg, mert vízi betegség végzett vele:

Itt nyugszik az Urban
Koleszár Sebestyén,
Nem vágtható paripa
Gázola át testén
Befulladt a mocsár közepébe,
Igy halt ő meg vízibetegségbe.

Egy csokor a költészet vadvirágaiból. Illatukból azt érezzük ki, hogy hajdanában régen mégis csak jobb világ volt, ha az embereknek még a halállal is volt kedvük tréfálni . . .

K. S.

Az új pápa

Írta: KULCSÁR KÁLMÁN

Az élet sodra lehet gyorsabb és igénye türelmetlenebb, mint ahogy egyikünk-másikunk gondolja, de kétségtelen, hogy az életet az elvek következetessége és tisztasága tartja. menti és védi minden túlzással, vagy magával a megsemmisüléssel szemben.

A sziklaszilárd hit és elvhűség diplomáiban ritkán testesül úgy meg, mint az új pápa, Pacelli Eugenio volt bíboros-államtitkár egyéniségében. Szinte magunk előtt látjuk, amint közvetlen egyszerűséggel beszél, szemei megsejtett messzeségekbe révednek s a lelkében áramló problémák árnyéka kiül homlokára. Benne él a modern korszak forgatagában, de mindig van ereje hozzá, hogy a tévelygő szorongató korlátai közül feljusson az igazság felszabadító magaslatára. Államférfi, a világpolitika tűzvonalának embere, ragyogó szónok, de elsősorban pap és ember: igazságkereső, igazsághirdető.

Ami Pacelli bíborost elvitte a pápai trón eszményi magaslatáig, az nem diplomata-karrierje, szónoki és tudományos sikerei mélyén született meg, hanem sokkal közelebb hozzánk és sokkal távolabb a szenzációs világ fürkésző szeméitől. Képességei őt alkalmassá tették a pápai trónra, — de méltóvá arra kivételes jellemével lett.

Közelítő vezéregyeniségeknek sokszor érdemül tudják be, ha elveik mellett kitartanak, sokszor meg a változó viszonyoknak megfelelő bölcs alkalmazkodást halljuk nagy államférfiúi erénynek emlegetni. Akárhogy is van, egy bizonyos: mindegyik mértéke a — lelkiismereti szabadság. Ez mondja meg, meddig mehetünk el önszereinknél vagy közügyekben. Pacelli kardinális jellemét a lelkiismereti szabadság legtisztább és legfegyelmesebb létköre nevelte. Az élő, eleven keresztény gondolat, a maga hamisítatlan, természetadta öserejével.

Ez a gondolat űzte, hajtotta Pacellit, hogy mindenütt ott legyen, ahol a keresztény érület növelni és erősíteni kell. Berlin nuncius korában az óriási birodalomnak csaknem minden városában megjelent, mindenütt beszélt s mindenütt elragadtatta a németeket nemcsak tökéletes nyelvtudásával s szellemének kivételes ragyogásával, hanem azzal a finomsággal is, a mellyel a német nép különleges helyzetébe és sajátos lelkületébe bele tudta élni magát.

Sorba látogatta a kórházakat és vigasztalta a betegekét. Iskolákban való megjelenése feleldhetetlen ünnepet jelentett. Dortmundban a bányászok meghívására bányászruhákat öltött és lezsalált a szénbányák mélyére; engedte, hogy így le is fényképezzék, bányászlámpával a kezében. A bányászoknak is beszélt s minden bányász, akár protestáns, akár kommunista, verekedett ezekért a fényképekért. A ruszelheimi Opel-gyárak személyzete és munkásai autóval ajándékozták meg „háliból azért, amit a nuncius a háború s az infláció idején a munkásságért tett”.

Még a nem katolikus Frankfurter Zeitung is ismételt elragadtatással írt a pápa követéről. Különösen meleg hangon írta le a valószínűleg nem katolikus tudósító a módot, ahogy a nuncius misézni szokott. „Arca az összeszedettség maga; egyetlen izom nem játszik vonásain, feje egyenes, minden mozdulata hieratikussá, szigorúan fegyelmezett”.

Bizonyára lesznek, akik az új pápa családja után is kutatni fognak. Ma ez divat, sőt, örület. Akiket érdekel, meg tudják majd, hogy Pacelli családja régóta áll már a Vatikán szolgálatában. Dédapja XV. Gergely alatt az egyházi állam pénzügyminisztere volt s csak 1901-ben halt meg, 101 éves korában. Nagyatya IX. Pius alatt az utolsó pápai külügyminiszter, 80 éves korában hunyt el, érdemeiben gazdag diplomáciai múlt után. Édesatyja pápai ügyész volt, akinek jogi tanácsait XIII. Leó és X. Pius minden fontosabb ügyben kikérte. Testvére, a kiváló jogtudós, lényeges részt vett Gasparri bíboros államtitkár oldalán a lateráni egyezmény előkészítésében s XI. Pius nagy szolgálatait ki is tüntette. Az ősköz szelleméből szivta XII. Pius nagystílusú elgondolásainak és vaslogikájának közös eredőjét: az emberiség értékébe, a személyiség méltóságába, a jó és igaz győzelmébe veletlenné meggyőződését.

Beszédei nem a közönséges, alkalmi szónoklatok únott, semmitmondó fajtájából valók. Mindig széles horizonton mozog, művészi és mélyesen emberi. A németek részéről érthető bizalmatlanság fogadta nunciusi kinevezésekor, hiszen a világháború ellentétei még javában dúltak, de az a fenkölt lelkület, mellyel Pacelli már első beszédében pártatlan krisztusi békéért kiált a németység lelkéhez, megnyeri az emberi szívet. A valóságot a maga keménységében felmérő egyénisége a világ legnehezebb diplomáciai kül-

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

Temesvárott tizenkétezer iskolás gyermek közül hétezernek fogyatékos az egészsége

Temesvárott a múltban az iskolák egészségügyi szolgálata meglehetősen mostoha sorban részesült. Pedig ez fokozott figyelmet érdemel, mert hiszen a város mocsaras maláriás területen épült, az éghajlata is gyorsan, ugrászerűen változó, szeles, amely mind nagyban hozzájárul a betegségek tömeges fellépéséhez. Munteanu Leonte dr. városi főorvos néhány esztendő előtt teljesen újjászervezte a temesvári iskolák egészségügyi szolgálatát és bár

a múlt ijesztő statisztikai adatai ezen a téren még mindig kísértének, máris kezd mutatkozni biztató javulás.

A város területén működő középiskolák valamennyijének van saját iskolai orvosa, aki nemcsak állandóan ellenőrzi az ifjuság egészségi állapotát, hanem egészségügyi előadásokat is tart. A város iskolai egészségügyi szolgálata elsősorban az elemi iskolákra és az óvodákra terjed ki. Ezt a szolgálatot nyolc orvos végzi. Ezek közül négy rendszeresített iskolaorvos, a többi pedig speciálista. A speciálisták egy-egy szem-, fog-, belgyógyász és fül-, orr- és gégeorvos. Ezek valamennyien

bizonyos időközben és pedig elég sűrűn vizsgálják felül a gyermekeket.

A betegeknek talált gyermekeket a betegség természetétől függően megfelelő orvoshoz utalják kezelésre. A szegény gyermekek teljesen ingyenes gyógykezelésben részesülnek. Az iskolákat időnkint ezenkívül még a kerületi tisztviselők is megvizsgálják abból a szempontból, hogy az épületek, tantermek és melléképületek megfelelnek-e az egészségügyi követelményeknek.

Az 1938 esztendő folyamán Temesvárott az iskolai orvosok

10.043 elemi iskolai tanulót és 2087 óvodistát, összesen 12.130 gyermeket vizsgáltak meg.

Ezek közül a következő egészségügyi hiányokat és betegségeket találták: fejletlen, gyenge és hiányosan táplált volt 812 leány és 741 fiú, csontja, vagy valamely testrésze elváltozott 218 leánynak és 158 fiúnak, rossz fogu volt 784 leány és 1251 fiú, valamelyes szemhímban, vagy látási gyengeségben szenvedett 170 leány és 172 fiú, orr-, fül- vagy gégebe volt 282 leánynak és 455 fiúnak, borbajos

volt 31 leány és 58 fiú, kiütései voltak 64 leánynak és 23 fiúnak, fertőzésben szenvedett 1 leány és 1 fiú, tüdőbajos volt 123 leány és 82 fiú, vérbaít és ennek folytán mutatkozó elmebeli fogyatékoságot találtak 943 leánynál és 855 fiúnál.

Összesen 7224 gyermeket találtak meg nem felelő egészségi állapotban és pedig 3428 leányt és 3796 fiút.

Ijesztő a vérbaít és következményeinek pusztítása a gyermekek között, akik ilyen borzalmasan bűnhődnek szülőik könnyelműségért és vétkéért. Aránylag nem túlnagy azoknak a gyermekeknek a száma, akik a tüdőbaj valamely fajtáját örökölték apjuktól-anyjuktól. Vigasztalan az is, hogy milyen sok gyermeknek rossz a foga, amitől a későbbi korban a gyomorbaít és sok más betegség származhatik. Ezen a téren tehát nagyon sok a teendő. A város alsóbb néposztályai szociális nyomorának szomorú tükré, hogy

az elmúlt évben majdnem ezerhatszáz fejletlen, gyenge és rosszul táplált gyermek látogatta a a temesvári elemi iskolákat és óvodákat.

A város a gyermekek egészségi megerősödése érdekében sokat igyekszik tenni. A múlt esztendőben négy különböző elemi iskola mellett kintinok működtek, amelyekben körülbelül ezer gyermek kapott ingyenes és tápláló étkezést. 1938-ban két újabb ilyen kintin létesítettek négyszáz gyermek ételmezésére.

A fekezeti és magániskolák mellett is működnek ilyen gyermeknépkihának,

amelyeket jótékony egyesületek és intézmények tartanak fenn. A város már évek előtt létesítette a gyenge városi gyermekek számára a Fekete tenger melléki Balceiban nyaralótelepét. A múlt esztendőben pedig Poiana Marului magaslatti üdülőhelyen megnyílt a város új nyaralási telepe olyan gyermekek számára, akiknek hegyi levegőre van szükségük. Mindkét helyen száztíz leány és százhatvan fiú nyaralt egy-egy hónapig a város költségére. Ezen kívül a városi példán felbuzdulva a kereskedelmi és iparkamara valamint több jótékony egyesület is küldött szép számmal fejletlen gyermekeket nyaralásra.

detésében, a német misszióban meghirdette az egyetlen helv utat a Harmadik Birodalom keresztény kibontakozása felé. Nemigen hallgatnak rá. Most meghirdeti a világnak. Ha a világ nem akar a mellékelt történelmi példán okólni s nem hallgat rá, féltő, hogy maga is eleven, véres illusztrációvá lesz a totalitárius életberendezés szociális kéneskönyvében.

Az Egvház ma is felajánlja szellemének fényét és melegét a népek nagy életkérdéseinek megoldására. De eleget tapasztalhatunk, hogy az ember becsukhatja szemét a fény elől, elzárkózhatik melege elől és visszautasíthatja békéjét, boldogulása lehatalmasabb segítőjét, sőt félre-

ismerheti, gúnyolhatja is azt. De ebben csak isteni alapítója sorsában osztozik. A keresztrefeszítettet is ócsárolták, amikor megváltói művére a koronát ráteve a keresztáldozattal. Mégis az ő szelleme győzött.

Ma még túlkomor felhők lepik el az eget. Illuzióknak tűnnek a szabadság és igazság eszméi. De talán annál nagyobb a vágy a derült ég után és a viharos főlhomályban annál többen tekintenek érdeklődéssel Szent Péter trónja felé, még olyanok is, akik attól eddig idegenkedtek.

Sokan, talán többen, mint valaha, kezdik észrevenni annak az egész világra kisuagzó lelki erőnek impozáns hatalmát s legalább külsőleg elismerik nagyságát és tekintélyét. Alig van ma számottevő állam a földkerekségen, melynek képviselője ne volna a Vatikánban.

Ez a még egészen be nem vallott érdeklődés és tisztelet jó jel. Az új pápa egyénisége, — ha van csak egyetlen mód is arra, hogy ne csupán jel maradjon, — biztosíték arra, hogy a vágyból minél több valóság és lehetőség szerint rend, béke fakadjon.

Hogyan is mondotta egyik beszédében Pacelli bíboros?

„... Olyan idők következtek ránk, amelyben valakinek nemcsak látszanunk kell, hanem valakinek lennünk...”

AZ IMPOTENCIA

legyőzhető

RETON

TABLETAKKAL

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hátországoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

23-10 és este 9 óra után 23-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A pórujáró völegény

A megye egyik nagyközségében történt az alábbi humoros eset, amelyen sokat mulatnak azok, akik tudomást szereztek róla. Aki elmesélte nekem, kikötötte, hogy csupán nevek és a helység megemlítése nélkül írhatom meg. Ez kétségtelenül valószínűleg nebbé teszi az amugyis fantasztikus hangzó történetet és ha akadna valaki, aki kétségbe vonná annak valódságát, az a „Se ne é veró, é den trovato” ismert olasz mondás szem előtt tartásával olvassa el az alábbiakat:

A történet főszereplője a meg nem nevezhető község szintén titokban tartott nevű egyik fiatal kereskedelmi alkalmazottja, aki néhány héttel ezelőtt elhatározta, hogy megmósul és több házasságközvetítői bizott meg, hogy keressenek neki minél gazdagabb és szebb leányt. A házasságközvetítők néhány nap múlva bőséges választékkal jelentkeztek megbízójuknál, aki az ajánlott menyasszony-jelöltek közül természetesen a legtöbb hozománnyal rendelkezőt választotta ki. Mivel azonban szíve, illetve szebe választottját csak fényképről ismert, elhatározta, ellátogatni a szomszédos községbe, ahol a leány lakik, hogy személyesen is megismerje. Hamarosan meg is érkezett a leány falujába, ahol megtudta, hogy a menyasszony-jelölt nincsen odahaza, hanem a gőzfürdőben van.

Elhatározta, hogy elmegy a fürdőig és ott várja meg a leányt. Oda érkezve, leányok sivalkodására lett figyelmes. Történetünk hőse egy darabig hallgatta a női hangokat s közben — Uram bocsá! — az jutott eszébe, hogy meglesi a fürdőző nőket. Agyogva a kerítést, megkerülte az épületet és hátulról, a kert felől, ahol nyugodt lehetett, hogy nem látja meg senki, felmászik a fürdő padlására, melynek deszkái repedezettek voltak s az egyik résen leskelődni kezdett az abbi mit sem sejtve fürdőző nőkre. A közös medencében vidáman lubickoltak a nők... A völegény-jelöltet nagyon érdekelte a látvány, mert hasoncsuszva a fürdő padlásán arrébb mászott, hogy egy nagyobb repedést keressen, amelyen majd többet lehet látni. A sok fészkelődés azonban vesztét okozta, mert addig-addig mozgolódott, míg az évek óta felszálló gőztől meggyengült és elkorhadni, amugyis gyenge dezskanlapon nagy robajjal beszakadt s a kukucskáló fiú a fürdőző hölgyek közé, a medencébe zuhant. Az éből pottyant jövevény érthető sivalkodást és rémületet keltett a nők között, akik egyike el is ájult az ijedségtől. Nem kevésbé volt megszeppenve a ruhástól vízbeesett völegény is, akinek azonban az ijedségén és lenyelt vízen kívül komolyabb baja nem történt.

A tragikomikus eset főszereplőjét sikerült ugyan kihuzni a vízből, de nem tudni, hogyan fog kímászni azokból a heccelődésekből és szobeszékek-ből, amelyek az eset óta szájról-szájra járnak a környék lakói között! (—czny.)

— **IDŐJÁRÁS:** Változó felhőzet, a hőmérséklet állandósukása és kisebb lecsapódások lehetségesek.

— **Mit kapott és mit adott Magyarország az új határkiigazítás során.** Budapestről jelentik: A magyar-szlovák határ végleges megállapításával, illetve kiigazításával Magyarország-hoz került 47.918 katasztrális hold, összesen 12.739 lélekkel. Ezek közül 8701 magyar, 3855 szlovák és 183 más nemzetiségű. A Szlovákiának visszaadott rész területére 15.054 katasztrális holdat tesz ki 6191 lélekkel, ebből 3662 a magyar és 3253 a szlovák.

Március 10
Péntek
Olimpia, Codrat

1644 március 10-én született Vass György erdélyi politikus és naplóró. Nagyenyeden végezte iskoláit, majd Apafi Mihály fejedelem udvarában apród lett. Mikor II. Rákóczi Ferenc megkezdte szabadságharcát, ellente ellene volt, később pedig hozzája csatlakozott. Erdékes és higgadt naplót hagyott hátra, amelyben tárgyilagosan jegyezte föl korának eseményeit. A kuruc felkelés első éveire vonatkozólag a napló elsőrangú forrásunka.

1910 március 10-én halt meg Luéger Károly Bécs egykori polgármestere. Már fiatal korában felcsapott az antiszemita irány vezetőjének és mint képviselő megalapította a keresztény szocialista pártot. Egymásután többször is megválasztották Bécs polgármesterévé, de a császár a választást négyyszer megsemmisítette. Ötödször beleegyezett a császár, hogy Luéger bécsi alpolgármester legyen de egy év múlva polgármester lett. Sokat tett Bécs fejlődése érdekében.

1872 március 10-én halt meg Párisban Mazzini Giuseppe olasz szabadsághős. Mint ügyvéd és újságíró kezdte pályáját. Garibaldival együtt küzdött Olaszországnak az osztrák uralom alól való felszabadítása érdekében. Legtöbb évét külföldön töltötte és onnan volt az olasz törekvések egyik irányítója. Csak halála előtt néhány héttel tért hazájába. Halála után nemzeti hősné nyilvánították.

— **A moszkvai istentelenek a hónapok neveinek megváltoztatását kéri.** Moszkvából jelentik: Az istentelenek szövetsége tervet juttatott el a szovjet kormány elé, hogy a hónapok neveit kiváló szovjet férfiakról nevezzeék el. A terv szerint januárt Leninről, februárt Marxról, decembert pedig Stalinról neveznék el.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— **Megalakul a romániai írók nyugdíjintézete.** Bucurestiből jelentik: Rövidesen megalakul a román írók nyugdíjintézete. Ralea miniszter nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és megemlítette, hogy Őfelsége II. Carol király volt az, aki az írók sorsát felkarolta. A román írók munkaképességének esetén 8—25 ezer lei havi nyugdíjban fognak részesülni. Haláluk esetén özvegyük a megállapított díj felét, gyermekeik pedig negyedrészt fogják kapni. A pénzügyi alapot egy új taxa útján fogják előteremteni, amelyet a könyvekre, az időszaki- és napilapokra és a külföldről behozott lapokra vetnek ki.

— **A magyarországi svábság vezére, hűségnyilatkozatot akar tenni.** Budapestről jelentik: Basch Ferenc dr., a magyarországi nemesség egyik vezére tegnapi előadást tartott az 1938-as társaskörben. Előadása során hangsúlyozta, hogy kész Sopronban gyűlést tartani a magyar integritás mellett. Basch kijelentette, hogy a magyarországi svábság hű hazájához.

— **FÜGGŐÁGYAS III. OSZTÁLYU KOCSIK AZ OLASZ VASUTAKON.** Rómából jelentik: Az olasz államvasutak legközelebb kiserletképpen függőágyakkal ellátott harmadosztályú kocsikat helyeznek forgalomba éjszakai utasok számára. A függőágyat igénybevevő utasoknak csekély pótdíjat kell fizetni. Az újítást egyelőre a síelőknél fenntartott vonatokra korlátozzák, hogy a téli-sportolók kényelmesen tehessek meg az utat a városok és a hegyek között.

— **ELFOGOTT TEMPLOMI BETŐRŐ.** Lunkány községben a templomban betörő járt, aki feltörte a perselyeket és több kezserest is elvitt. A dévai rendőrség most elfogta a tettest Mihalescu János toplicei illetőségű fiatalember személyében, akit tetten értek, amikor a kezseréket értékesíteni akarta.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLTATA:

Pénteken, március 10-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Libertatii téren levő Jahner K. gyógyszerár.

A II. kerületben a Traian téren elvő Kigyó gyógyszerár.

A III. kerületben a Miron Costin uca sarkán levő Merker gyógyszerár

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajóth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

— **Uj magyar miniszterelnökségi államtitkár és sajtófőnök.** Budapestről jelentik: A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére dr. Zsindely Ferenc kultuszügyi államtitkár nevezte ki a miniszterelnökség államtitkárává a lemondott báró Vay László helyébe. Az új sajtófőnök dr. Turánszky László tolnamegyei főispán lesz, aki a jövő héten veszi át hivatalát. Dr. Turánszky László 1892-ben Sátoraljaulyhelyen született, egyetemi tanulmányait Kolozsváron, Münchenben és Párisban végezte. Diplomáciai pályára lépett, több évet töltött Belgrádban, majd Bucurestiben, ahol előbb követségi attasé, majd pedig mint követségi titkár működött. 1929. óta a külügyminisztériumban teljesít szolgálatot és 1933-ban átmenetileg a külügyminisztérium sajtóosztályát vezette, majd ugyanebben az évben tolnamegyei főispánná nevezték ki.

— **UNITÁRIUS ISTENTISZTELET.** Vasárnap, március 12-én délután félőkor az evangélikus templomban unitárius istentisztelet lesz. Utána az egyházközség presbitériuma az evangélikus egyház tanácstermében gyűlést tart.

— **Letartóztatások a pilseni zsidó temetőben történt robbanások miatt.** Prágából jelentik: A pilseni zsidótemetőben történt bombamerénylet következtében szükségessé vált hatósági intézkedések során 14 embert letartóztattak. A letartóztatottak között van Havelka esperes-plébános.

— **REFORMÁTUS ISTENTISZTELET** NAGYSZENTMIKLÓSON. Vasárnap, március 12-én délelőtt tizenegy órakor Nagyszentmiklóson Kuhn Zoltán, a felsőtorontali református missziókor lelkésze istentiszteletet tart.

— **Gyermekek tragikus kalandja.** Silistából jelentik: A targovistei liceum négy tanulója a rendőrség letartóztatása. A tanulók Bulgárián és Görögországon keresztül Afrikába akartak szökni. Vezetőjük, Mironescu Eugen, aki hat nyelven beszél, látván, hogy terve nem sikerült, fóbeltette magát.

— **LUGOSI JÓTEKONY NÖGYLET** közgyűlése most volt és azon kegyelettel emlékeztek meg özvegy Litsek Béláné haláláról, aki három évtizedet, meghaladó időt át vezette az egyesületet. Az elhunyt emlékéét jegyzőkönyvben örökölték meg. A titkári jelentés beszámolt az egyesületnek a jótékonyterem terén kifejtett működéséről. Az új tisztikar következképpen alakult meg: elnökön özvegy Schiesler Zsigmondné, társelnök Litsek Margit, al-elnökön Mohiód Aladárné és Vincze Aladárné, pénztárnok Szalárdy Gézané. Petyánszky Eleménné eddig viselt alelnöki tisztségéről lemondott, de továbbra is odaadó támogatását ígerte meg a nőegyesületnek. A közgyűlés ezért kiváló érdemei elismerésül halálának adott kifejezést.

— **Elénk vérkeringés felüldíti a szervezetet.** A Diana sóborszesz bedörzsölés élénkíti a vérkeringést, felüldíti a testet.

— **Tilos minden kártyajáték a nagyváradi klubokban és kávéházakban.** Nagyváradról jelentik: Kedden este a nagyváradi rendőrség komiszárjai felkeresték az összes kávéházakat és klubokat és közölték Clonta rendőrkezesor rendeletét, mely szerint Nagyváradon minden kártyajátékot tilos folytatni. A kávéházatalajdonosok és vendéglősök szindikátusának elnöksége, valamint az egyes klubok megbízottai a kártyadán délelőtt Clonta rendőrkezesornál a kártyajátékok betiltásáról szóló rendelet visszavonását kérték. Clonta rendőrkezesor kijelentette, hogy rendeletére nem tér vissza. Közölte a megjelenéssel, hogy tapasztalata szerint egyes helyeken készpénzben folyik a játék. Clonta rendőrkezesor azt is közölte a küldöttség tagjaival, hogy mindentől függetlenül, csak olyan nyilvános helyeken lehet kártyajátékot folytatni, amelyeknek erre vonatkozólag külön engedélyük van.

— **Hőgörgeteg eltemetett egy 22 főnyi svájci katonai járót.** Bernből jelentik: Az Alpsekben hőgörgeteg eltemetett huszonkét főből álló katonai járót. Az osztag 17 emberét megmentették, öten azonban, köztük egy főhadnagy, 2 hadnagy és egy őrmester életüket vesztették.

— **Másfél millió lei értékű aranyérmék kóbor cigányoknál.** Craiovaról jelentik: A doljmegei Perisorul Vechi község közelében tartózkodó vándorcigányok sátraiban a csendőrség kutatást tartott és ennek során a cigánykaraván vezetőjénél, Mosu Radunál 300 darab aranyérmét és 15 Napoleon aranyat találtak, amelyek összértéke meghaladja a másfélmillió leit. Az aranyat elkobozták és a Banca Nationalának szolgáltatták be, míg a cigányokat letartóztatták.

— **Hazakerkezett Gafencu külügyminiszter.** Bucurestiből jelentik: Gafencu külügyminiszter, aki kedden érkezett vissza varsói útjáról, csütörtökön este fogadta az újságírókat, akiknek részletes nyilatkozatot adott lengyelországi útjának eredményéről.

(—) **HÁROM GYERMEK REJTÉLYES ELTŰNÉSE.** Zaharia Mihainé gyárvarosi Simion Barnuiu ucca 14 szám alatti lakosnő bejelentette a rendőrségen, hogy tizenhat éves Nicolae nevű fia eltűnt hazulról és azóta nem adott életjelet magáról. Megjelent a rendőrségen Pascu Pavel gyárvarosi, Negruzzi uccai lakos is és közölte, hogy tizenhat éves Julian nevű fia eltűnt és azóta semmit sem tud róla. A harmadik elküldést Szilágyi Béláné, Urseni úti lakosnő jelentette a rendőrségen, hogy Erzsébet nevű leánya két nap előtt eltávozott hazulról és azóta nyoma vesztett. A gyermekek felkutatására a rendőrség megindította a nyomozást.

(—) **Beépítetlen telkek bekerítése.** A városi mérnöki hivatal felszólította mindazokat az ingatlan tulajdonosokat, akiknek beépítetlen telkük van, hogy azt május feléig kerítsék be. Mindazokat, akik ennek a felhívásnak nem tesznek eleget, bejelentik a bíróságnak, amely a fennálló törvények értelmében büntetést szab rájuk.

(—) **BETÖRŐK A BÜNTETŐ TÁBLA ELŐTT.** A temesvári rendőrség az elmúlt évben elfogta Muschna József és Blaskó Dezso fiatalembereket, akik az Erzsébetvárosban sorozatos betöréseket követtek el és heteken keresztül valóságos rémületben tartották a lakosságot. Mintegy tizenöt betörést követtek el, míg végre ártalmatlanná tették őket. A törvényszék egyenként másfél évi fogságra ítélte őket. Felhívás folyt az ügyük a temesvári büntető tábla elé kerül, amely tegnap Muschna büntetését egy év és tíz hónapra emelte fel, míg Blaskó büntetését jóváhagyta.

(—) **Cosma Aurel dr. két előadása.** Cosma Aurel dr. volt képviselő, a kiváló író, aki számos történelmi és szociológiai könyvet és tanulmányt adott ki, márciusban két érdekes előadást tart. Az első előadás a jövő héten a temesvári francia kör rendezésében arról, hogy milyen szerepe volt Franciaországnak az összes románok egyesülése körül. A második előadás március 23-án, este hat órakor lesz az olasz tudományos kör rendezésében ezzel a címmel: Olasz élet a Bányságban. Cosma Aurel dr. első előadását francia, a másodikát olasz nyelven tartja.

(—) **GYÓGYNÖVÉNYEKET CSAK A GYÓGYSZERTÁRAK ÁRUSÍTHATNAK.** Ez tűnik ki a temesvári törvényszék tegnapi döntéséből, amelyet Coman Danila gyógynövénytermelő és kereskedő nyelében hozott. Coman Danilat, aki a Vadászerdő melletti telepén gyógynövényeket termel és ezeket árusítja, az egészségügyi felügyelőség tizezer lelei megbírságot azzal az indoklással, hogy a gyógynövények árusításával képesítés nélkül és jogtalanul gyakorolja az orvosi és gyógyszerész hivatást. A bírág ellen Coman Danila fellebbezést jelentett be és a temesvári törvényszék megállapította, hogy nem folytatott kuruzslást, de jogtalan gyógyszerkereskedelmet folytatott, mert a gyógynövények készítésben való árusítása csak gyógyszerárak útján történhetik. A gyógynövénytermelőnek a gyógynövényeknek csak nagyban árusítására van joga. Ezért a törvényszék a bírságot jóváhagyta.

(—) **A tanonciskolák tanárainak fizetése.** Bottez Gheorghe munkaügyi vezérfelügyelő és Hanes Traian vezérfelügyelőhelyettes tegnap délután megjelentek Marta Alexandru dr. királyi helytartó előtt és több fontos ügyről jelentést tettek. Ugyanakkor eljártak a királyi helytartónál az ipari és kereskedelmi tanonciskolák tanárainak fizetésrendezése tárgyában. A tanonciskolák tantszabályzatának fizetése régóta húzódozó kérdés és a munkaügyi vezérfelügyelőség vezetői ennek a kérdésnek megoldása érdekében tettek lépéseket. A temesvári tanonciskolák közel száz tanár kezében van és így a kérdés rendezése feltehetően fontos.

(—) **HALÁLOZÁSOK.** Meghaltak: Simon Lajos tizenötléves, Jorj Maria egy napos, Jorj Eugenia egy napos, Calafat Timotei hatvanöt éves, Schneider Brunhilda nyolcvan éves, Kalmár Regina született Struszu hetvenkilenc éves, Tanasescu Erzsébet született Tarlea ötvenhat éves.

Mozi

MŰSOR:

APOLLÓ: *Iffuság.* (Német film).
ATLANTIC: *Kékszakáll nyolcadik felesége.* (Angol film) és *A hegyek leánya.* (Német film).
CAPITOL: *Főnyeremény.* (Német film).
RIVOLI: *Atlantis.* (Angol film).
SCALA: *Andaluziai éjszakák.* (Német film).

SLOAN'S LINIMENT

A CSALAD GYÓGSZERE

enyhíti a REUMA előtörtéteit

(—) **Kettős haláleset egy családban.** Szerdán délután temették el özvegy Szemesné, született Schlesinger Mária. A temetés órájában halt meg a matrona unokája, Simon Lajos 13 éves tanuló. Ma — pénteken — délután három órakor temetik.

(—) **A LUGOSI KATOLIKUS LEÁNYKLUB IRODALMI DÉLUTANJA** szép siker közepette folyt le a Katolikus Otthonban. Kroner Elemér minorita lelkész megnyitóját után Litsek Mária egy Mészáros-költeményt szavalt el, majd egyik saját versét adta elő, nagy tetszés közepette. Fodor József a katolikus egyháznak és a katolikus egyesületeknek a szociális probléma megoldásában való működéséről szolt, rámutatva arra, hogy milyen fontos ezeknek a Népközösség szervezetébe való bekapcsolódása. Adelsberger Mária a női hivatás és a feminizmus címmel tartott előadást, Jakabffy Elemér dr. pedig az elhunyt XI. Pius pápa életéből közölt történettel mutatott rá a nagy pápa felebaráti szerzetére.

(—) **Gyászistentisztelet.** Most van egy esztendője, hogy Spiridon Nicolaené, született Mezin Livia meghalt. Ebből az alkalomból a megboldogult lelki üdvéért vasárnap, március 12-én, délelőtt háromnegyed 12 órakor a gyárvarosi görög keleti román templomban gyászistentisztelet lesz.

(—) **NAGY HÚSVÉTI FUTBALLESEMÉNY TEMESVÁRÓTT.** A temesvári közönségnek nagy sporteseményben lesz része a húsvéti ünnepekben. Húsvét egyik napján városunkban fog szerepelni az egyik müncheni sportegylet futballcsapata, amelynek a Ripensia együttese lesz az ellenfele. A német futballsport az utóbbi években hatalmas fejlődésen ment keresztül és a német csapatok játéka a legmagasabb színvonalú mozog. A müncheni együttes egyike a legjobb német csapatoknak és így temesvári vendégszerelésre egyszerű sportot ígér.

(—) **Szókő- és gyümölcsfapermetezők, oltoógumi, kertművelési eszközök, földművelési cikkek, szerszámok, kocsitengelyek, jutányosan kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.**

(—) **MÁRCIUS 25-ÉN, SZOMBATON ESTE ADY-EMLEKÜNNEPÉLY.** A nagy magyar költő emlékének áldoz Temesvár közönsége március 25-én, szombaton este a Lloyd-társulat nagytermében. A rendezőség szokatlanul gazdag és nívós programot állított össze. A költő és egyúttal politikus Adyt Franyó Zoltán író és műfordító ismerteti, aki kortársa és barátja volt Ady Endrénének. Arra a kérdésre, hogy Ady Endre istentagadó volt-e, Kulesár Kálmán minorita szerzetes, a Vasárnapi című folyóirat főszerkesztője, Ady lelkisége címen adja meg a választ. Goga Octaviánval való találkozásáról írt Kúbán Endre újságíró „Az erdélyi Ady” címmel tart felolvasást. Németiné Miklósi Betta Ady a „Holnap körében” címmel tart felolvasást. Advyerket Hegyesy Magda színésznő szavalt. Az előadás pontosan kilenc órakor kezdődik. Az estélyen a konferens tisztelt Markovics Rodion dr. író látja el.

(—) **Kókay Károly kamarai főtisztviselő gyászja.** Özvegy Kókay Lajosné, született Jakobi Ágnes, 72 éves korában Lugoson meghalt. Az elhunyt matronában Kókay Károly, a temesvári kereskedelmi és iparkamara főtisztviselője édesanyját gyászolja. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét közepette.

(—) **SZÜLETÉSEK:** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Raschka Inez, Jadaneantu Stefan, Kazy Viola, Veronika Jolán, Klein Livia.

(—) **A Déli Hírlap szegényevanója** javára Borsody N. olvasónk száz lelt adományozott.

(—) **A Magyar Nőegylet virslidélutánja.** A temesvári Magyar Nőegylet vasárnap, március 12-én, délután öt órakor a józsefvárosi Wagner-féle vendéglőben — Dragalina-tér — jótékony-célú virslidélután rendez. A vezetőség szeretettel meghívja a nőegylet tagjait és barátait.

(—) **Öngyilkos aggastyán.** Lippán Hrab Péter 72 esztendő földműves, házának padlásán felakasztotta magát. Mire tettét felfedezték, már halott volt. Hozzá tartozói nem sejk, hogy miért ment önként a halálba.

(—) **CSÖD UTAN — TŰZ EMBERHALÁLLAL.** Bucurestiből jelentik: A Cernica ucca 2 szám a tti épületében csütörtökön reggel tűz keletkezett. A házban egy csödbement cég lezárt irodái vannak és abban a házfelügyelőn kívül senki sem lakik. A tüzet a házfelügyelő fedezte fel és arról értesítette a tűzoltóságot, akik a helyszínre érkezve megkezdtek a veszedelmesnek mutakozó tűz lokalizálását. Három órai munka árán sikerült a lángokat eloltani. Az épület egy része romba dől és a romok alatt egy ismeretlen ember megszenesedett holttestét találták meg.

(—) **KIOSZTJAK AZ URALKODÓ ÁLTAL ADO-MÁNYOZOTT EKÉKET.** Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király által a földműveseknek adományozott 1123 ekét a rescai művek elkészítettek és az illetékes kulturházakba szállították. Az uralkodó ajándékait március 19-én osztják szét a földművesek közt nagy ünnepség keretében.

(—) **ÖNGYILKOS LETT EGY ZSIDÓSZARMAZÁSÚ CSEH DIPLOMATA.** Prágából jelentik Meixner Adolf dr. a csehszlovák diplomácia magasrangú tagja csütörtökön fölölte magát. Eppen most akarták kinevezni oslói követté. Allítólag zsidó származása miatt követte el tettet, mert az új csh fajvédelemi törvény szerint ki kellett volna lépnie az állami szolgálatból.

(—) **SZENT-GYÖRGYI ALBERT DR. FÖREND LESZ.** Szegeдрől jelentik: A szegedi egyetem március 20-ig kell, hogy megválassza felsőházi tagját. A szegedi egyetem tanári kara megállapodott abban, hogy erre a tisztségre egyhangúan a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert tanárt választja meg.

(—) **CSAK 86 ÉVES ANYJANAK MONDTA MEG, HOGY MIÉRT LESZ ÖNGYILKOS.** Budapestről jelentik: Csütörtökön reggel a Vilmos császár út 21 számú ház negyedik emeletéről levetette magát Müller Friderika 51 éves jómódú zenetanárnő. Összetört tagokkal, eszméletlen állapotban szállították a Rókus kórházba. Jelentékeny jövedelme volt, közeli rokonságban állott előkelő francia családokkal. Öngyilkosságának okát ezért nem lehet tudni és azt csak egyedül 86 éves édesanyja mondhatná el, de a matrona, amikor megtudta leányának tragédiáját, elájult és azóta nem tudja életre kelteni.

(—) **MAGYARORSZÁGI KÜLDÖTTÉG A PÁPA KORONÁZÁSÁN.** Budapestről jelentik: XII. Pius pápa koronázásán Magyarországot képviselő küldöttség csütörtökön reggel a menetrendszerű trieszti gyorsvonattal elutazott. A küldöttség vezetője, gróf Somsich József, Magyarország első vatikáni követe, vitéz Farkas Ferenc vezérkari ezredes, a Ludovika akadémia parancsnoka, a budapesti eucharisztikus kongresszus egyik főszerkesztője és Ujpesteri Elemér külügyminiszteri fogalmazó.

(—) **ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT:** Páris: 11.66 és egyenved, London: 20.63 és egyenved, Newyork: 439.87, Brüsszel: 74, Milánó: 23.14, Amsterdam: 233.65, Berlin: 176.50, Szófia: 540, Prága: 15.04, Varsó: 83, Belgrád: 10 és Bucuresti: 3.84.

(—) **ÖREG HAZASPÁR MEGMÉRGEZTE MAGAT.** Budapestről jelentik: Székely Géza 71 éves budapesti orvost és feleségét kőbánya lakoskor ma délután eszméletlen állapotban találták. Mikorára a mentők a helyszínre érkeztek, az idős orvoson már nem lehetett segíteni és rövidesen meghalt. Feleségét be szállították a kórházba, ahol megállapítást nyert, hogy morfiummal mérgezték meg magukat. Tettüknek oka egyelőre ismeretlen.

(—) **HARMADIK OSZTÁLYBA CSAK FERTŐLENÍTETT SZEMÉLY UTAZHAT EGYÉVES VIDEKEKEN.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatójának határozata értelmében azoknak, akik valamelyik basarabiai állomásról akarnak elutazni, vagy pedig a jassi, dorohoi, botosani és zorneni, pruti vonalakon utaznak, harmadosztályú jegyet csak abban az esetben adnak el, ha felmutatják a fertőtlenítő intézet igazolványát.

(—) **AGYONZUZTA A SZIKLA.** Bucurestiből jelentik: Északbasarabiában, Naslagea és Valcinet állomások között a naslageai kőbánya területén lezuhant egy öt méter magas szikla amely halálra sújtotta Gutu Teodor vasuti munkást és súlyosan megsebesítette Alex Filipciust és Alexandru Chisbeanu nevű társait. A síneket a szikla zuhanása súlyosan megrongálta.

***és EGY SORSJEGY,
 hogy milliomos lehessen.
 Vásároljon azonnal Állami Sorsjáték
 sorsjegyet a

COLECTURA OFICIALĂ
 SI A OFICILOR RURALE P. T. T.

elárusító helyeinél,

hogy résztvehessen a 19. sorsjáték I.
 osztályának március 15-iki húzásán.

HELYI CIM

I. ker., Bul. Reg. Ferdinand 1. Löffler-palota

= KÖZGAZDASÁG =

Mindenütt csökkent az import az elmúlt esztendőben

A Népszövetség jelentése a külkereskedelem általános lazúlását panaszolja. Megszűnt a világháború, de növekedett az autarchia. — Románia a múlt évben 10 százalékkal csökkentette az 1937 évi behozatalt

A Népszövetség gazdasági osztálya most adta ki 1938-ra vonatkozó jelentését, amelyet az a lehangoló bevezetés előz meg, hogy dacára annak, hogy a világháború nagyjában megszűntnek tekintendő,

a nemzetek egymásközi forgalma még a krízisnél is súlyosabb tüneteket mutatott.

Az elmúlt évben az egyes államok autarchikus be rendezése növekedett és nyersanyagigénylése is csökkent, úgy, hogy ez a kétféle hatás a külkereskedelem súlyos veszteségét okozta. Az 1937 eredményével szemben csupán négy állam volt, amely a behozatalt növelte, amiből látszik, hogy minden állam igyekszik a termelésnél egyedül saját nyersanyagaira támaszkodni. Az általános importot nagyon csökkentette a spanyol és a kínai háború, valamint a Középeurópában mutatkozó konfliktusok, amelyek például Csehszlovákia külkereskedelmét csaknem egy félévén át megbénította. A jelentés érdekesebb adatai szerint, az import az 1937 év szorgalmával szembe állítva, százalékszerűen a következő államokban esett:

Egyesült Államok 35, Kína 32,9, Japán 29,4, Csehszlovákia 26,2, Franciaország 20,2, Olaszország 20,2, Magyarország 13,1, Románia 10,8, Jugoszlávia 4,7 százalékkal csökkentették a behozatalt, ami az általános viszonyoknak és főleg a devizamegcsorításoknak köszönhető.

Az Egyesült Államok rendkívüli gazdag nyersanyag termékét a múlt évben mozgósították.

Még 1937-ben igen sok nyersanyagot hozott be — főleg Kínából — holott ugyanezen nyersanyagok felett belföldön is rendelkezett, de azok kitermelése drágább volt, mint a Kínából való szállítási költség. A kínai háború utálta azonban az USA-t saját nyersanyagai kihasználására. A statisztika sokkal kedvezőtlenebb azonban, ha 1929 külkereskedelmi forgalmával állítjuk szembe, amikor is voltak államok, amelyek háromszorosát és négyszeresét importálták annak, amennyit az 1938 évi import kitett. Igaz viszont, hogy mennyiségileg az arányszám az 1929 viszonylattal szemben kedvezőbb, mint a valutáris arányszám. A legtöbb áru értéke ugyanis a világháború alatt lényegesen csökkent.

A behozatal csupán négy államban emelkedett

és ezek a következők: Oroszország 3,4, Lengyelország 3,4, Németország 10,7, Chile 15,2 százalékkal. Oroszország a múlt évben egész külkereskedelmét intenzifikálta. Lengyelország pedig sokszor panaszkodott nyersanyag hiánya miatt, és kénytelen volt az eddiginél többet importálni.

— TERMÉKTERVEZÉSÉSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ALAKULT BUCURESTIBEN. A fővárosban Traval név alatt tízmillió leies alaptőkével részvénytársaság alakult melynek tevékenységi köre a mezőgazdasági termékek minőségének megjavítása és azok értékesítése. A részvénytársaság leginkább a tej s tejtermékek ipari feldolgozásával fog foglalkozni.

Március végéig kell beadni az importkérvényeket

Milyen cikkeknél kérvényezhető az import április után

A külkereskedelmet szabályzó hivatal közli, hogy a II. évnegyedre szóló importkérvényeket március 10. és március 31. között kell beadni és azok a következőképpen készítenők el:

1. Minden kérvény az importhivatal igazgatósága (Ministerul Economiei Nationale Directia Reglementarii Importului) címre postán küldendő, vagy külön meghatalmazással (hatósági vagy közjegyzői hitelesítéssel ellátott) megbízott útján a hivatal iktatójában adandó el.
2. A kérvényeket a kereskedelmi kamaráknál kapható formuláron kell kitölteni.
3. A kérvényt cégjegyzésre jogosított személy vagy személyek írják alá.
4. A kérvényt a formulában foglalt részletezés szerint kell kitölteni, megjegyezve a „Vám- szakasz száma és az áru megnevezése” rovatban a vámtarifa szakaszát, vagy a csoport szakaszát, amint annak idején közölve lett. Az áru neve alatt a vámtarifába vezetett nomenklatura szerinti név értendő.
5. Ha több államból kér kvótát az importőr,

akkor minden államra nézve külön formulát kell kiállítani.

6. A kérvények gépen irandók, törlés, át- húzás és betoldás nélkül.

7. A második évnegyed ipari kvótája március 31-ig kerendő meg.

8. A feltételeknek nem megfelelő, vagy nem kellő időben beadott kérvények figyelembe nem vétetnek és az importőr elveszti jogát a második évnegyed kvótájára.

9. A gépekre, ipari felszerelésre és alkatrésztárgyakra vonatkozó kérvények április 1. után adandók be. Ezen kérvényekhez csatolni kell 4 példányban (két román szövegű példány), profoma számlát, amelynek tartalmaznia kell: az áru részletezését, súlyát, értékét idegen valutában, valamint az áru azonosságának megállapításához szükséges minden adatot.

10. A hatósági, hadfelszerelési, petróleum és bányáipar, valamint a mezőgazdaságot érintő iparcikkekre vonatkozólag április 1. utáni adandó be kérelem.

Leállította üzemét a „Belga Romana” kolozsvári textilgyár

Kolozsvárról jelentik: A belföldi textilipar helyzetét régóta megnehezíti a textilárak gyártásához szükséges nyersanyagok beszerzésének gondja. Ez a helyzet az utóbbi időben még súlyosbodott, mióta az iparügyi miniszterium — a hazai ipar támogatása céljából — a nyersanyagszükséglet bizonyos százalékának beszerzését tette kötelezővé az érdekelt üzemek részére és csak ennek arányában engedélyezik a szükséges anyagok külföldi behozatalt. A kolozsvári Belga-Romana textilgyárat érzékenyen érinti az így alakult helyzet, annál is inkább, mivel a részére szükségelt nyersanyag mennyiség belföldi hányadához legfeljebb július-augusztus hónapokban jut. Természetesen ennek megfelelően kislekedik a külföldi anyagok átvételei lehetősége is. Ez okozta, hogy bár jelenleg 28 ezer kg. külföldi nyersanyag vár a vámhivataloknál átvételre, a gyár állandó anyaghiánnyal küzd és — a rendelések halmaza ellenére — már régebbi idő óta csak leszállított munka- órákkal működik.

A helyzet az utóbbi időben annyira súlyosbodott, hogy még ekként sem képesek az üzem működésének további fenntartására és a javulási folyamat beállítását a további munkát kénytelenek voltak leállítani. A gyár igazgató- ságának ez az intézkedése 300 munkást érint, akik egyik napról a másikra váltak kenyérte- lenekké. hozzátartozóikkal egyetemben.

Árfolyamok, gabonaárak

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 9.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladás jelenti). Hol- dollár 140,07—142,14, francia frank 3,59—3,80, landi forint 76,18—77,28, belgas 23,67—24,01, an- goli font 665,45—676,89, olasz lira 7,172—7,172, cseh korona 4,70—4,80, svájci frank 31,74—32,22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is benfo- glatatik. Dinár 2,89—3,05, pengő 25 és 26,60—27, német márka 38—39, feár nélkül.

A bányai gabonapiacra a buza irányzata cse- nes és a tengeri irányzata lanya. Megfelelő keres- et hiányában a piac üzletellen. A piaci árak a kö- vetkezők: temesi buza 410, tokantáli buza 420, ten- geri 325, korpa 300, zab 430, takarmányrapa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 330, napraforgómag 370, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beoz- tásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

— GENTIN FRANCIA MINISZTER BU- CURESTIBE JÖN. Az Argus jelentése szerint Gentin francia kereskedelmi miniszter megáto- gatja Romániát. A miniszter előbb Newyorkba utazik, hogy a világiállítás francia pavillon- ját megnyissa. Így Gentin miniszter bucarestii útja június elején fog bekövetkezni.

— Negyven millió a borexport fellendítésé- re. Buucurestiből jelentik: A szövetségi köz- pont vezetősége elhatározta, hogy 40 millió lei hitelt nyújt a Németországba irányuló borex- port finanszírozására és a newyorki nemzetközi kiállításra létesítendő borpince felszerelésére.

Kutatók a nyomtalanul eltűnt adózókat

Bucurestiben a pénzügyi ellenőrző közegek a decemberben elrendelt általános revízió jórészt elvégezték. Megállapítást nyert, hogy a cégek az adott türelmi idő alatt eleget tettek a bélyegtörvényben előírt kötelezettségeknek és főleg tőkekamatadóból tetemes összegek folytak be, amelyek sokkal többet tesznek ki, mint az egyes adóknál történt behajthatatlan követelések.

A pénzügyminiszterium most ezeket a követeléseket igyekszik realizálni és főleg azokat az adókinlevélvisszajelzőket behajtani, amelyeknél az adóköteles fél lakhelyet változtatott. Az adóhivatalok elküldötték az ország valamennyi adóhivatalának az „eltűntek” névsorát és mindenfelé széleskörű nyomozást indítanak, az adózó holléte és a követelés behajthatósága iránt.

FÜRÉSZÁRUK RÖGZÍTETT ILLETÉKE.

A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a vámhivatalokhoz és rendeletében a fakivitelnél fizetendő fix illetékek ügyét tisztázta. A rendelet szerint kétszázalékos illeték fizetendő faladák után (653-as vámtarifaféle) 7 ezrelékes illeték fizetendő ládarszek után (637, 638 és 650 vámtarifaféle). Ugyancsak 7 ezrelékes illeték fizetendő a gyantás cellulózfa, valamint a következő faminőségek exportjánál: 1. Fűrészárú: tölgy, bükk, fenyő (épületfa), fenyő (száldeszka), diófaárú és minden fűrészelt épületfa. 2. Bükk, tölgy és szurkos (gyantás) fából eredő gyulalt fa. 3. Faragott dorongfa. 4. Dongák és alapdeszkák, ha fűrészgyárból kerültek ki. 5. Nem zárólt, nem fényezett, más anyaggal nem kombinált parkettafa és friz. Mindezen áruknál a hétezerlékes fix illetékek kivül a forgalmi adó is fizetendő.

— **Borecet kiesínybeni eladása.** A Monitorul Oficial március hetedik száma a földművelésügyi miniszteri magyarázó rendeletet közöl, amely szerint a kiskereskedők borecetet is kimerhetnek, tehát azt nemcsak a gyár eredeti üvegjeiben adhatják el.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Utánnovás tilos.

Ezzel kabátja belső zsebéből előhúzott egy vas-kos bőrtárcát. Limoujel gyakorlott szeme az első pillantásra meglátta, hogy a tárcsa tele van bankjegyekkel. Franz lepozott a bankjegyek között és a táncos közben észrevette, hogy azok ezresek.

— Megvan, — kiáltott diadalmasan Franz és kihalászott végre egy száz frankos bankót.

Mellénye felső zsebéből kiszedte ott bekapcsolt aranyceruzáját és sebtében ráírta a felesége nevét. Minthogy bal tenyerét irásközben a bankjegy fölé tartotta, Limoujel a nevet nem tudta kibetűzni. Amde ebből nem is csinált magának nagy fejtörést.

Franz összehajította négyrészt a bankjegyet és beletette a kalapba, amelyet a fogasról a kis köpcös leakasztott és eléje tartott.

— Ewald, írd meg te is a céduládat, — nógatta Franz a kórszakállast.

— Sapperlott, — hőködött az — én se akarok hitványabb cédulát használni, mint te.

Ezzel hasonlóképpen tömött tárcából előkötött egy másik száz frankos bankjegyet, az asztalra helyezte és sebtiben ráírta a felesége nevét. A bankjegyet aztán szintén összehajtogatta és a kalapba dobta.

A gnómember megrázta a kalapot aztán Limoujel elé tartotta azt:

— Huzzon, monsieur!

Limoujel, aki még soha életében nem választott táncosnőt ilyen módon, mulattatta a groteszk játék és belenyúlt a kalapba. Újjával hirtelen kihúzta az egyiket:

— Bontsa fel, kiáltották egyszerre Ewald és Franz.

Limoujel szétteregte a bankjegyet, és ránézett

SPORTSEMÉNYEK

Az oldalvonalig szélesítik ki a tizenhatos vonalat

Angol játékvezető szabálymódosító javaslata. Megnövekszik a büntető terület

Middlessex angol város egyik játékvezetője rendkívül életrelváló javaslatot terjesztett az angol szövetség szabálymódosító bizottsága elé.

Jelentésében elmondja, hogy ma, amikor a szélsők játéka olyan nagy jelentősége van, a hátvéd és fedezetek gyakran szabálytalanul akadályozzák meg a labda beadását, vagy a szélső kapura való „huzását”. Az ilyenfajta szabálytalanság legtöbbször a kornervonal közelében, az oldalvonal és a 16-os szélső vonala között történik és a játékvezető csak egyszerű szabadrugással büntetheti. Sokszor az ilyen büntető nem ér többet mint egy-egy szöglet-rugas.

Az angol játékvezető javaslata szerint a 16-os oldalvonalát ki kellene vinni egészen a határvonalig, vagyis: a mai 16-os vonal a pálya egész szélességében húzódnék. Ez a gyakorlatban azt jelentené, hogy a szögletzászló közelében elkövetett faultot is 11-essel büntetnék. Ezáltal a büntetőterület lényegesen megnövekednék és a jó szélsők még veszélyesebbé válnának.

Az angol sajtó máris tág teret nyitott ennek az érdekes kérdésnek és a szakértők egész sora úgy véli, hogy a játékot érdekesebbé, izgalmasabbá és fairebbé tenné ez a szabálymódosítás.

Sporthírek mindenfelől

Angol labdarugócsapat Bucurestiben. Eladescu ügyvéd, a Venus ügyvezető elnöke, március 25-én Londonba utazik, hogy tárgyalásokat kezdjen a Wolverhampton vezetőségével két bucarestii mérkőzésre vonatkozóan. Ha sikerül megállapodnia, úgy a két mérkőzést április 30-án és május 1-én játsszák le Bucurestiben. Első nap a Venus együttese állana ki az angol csapat ellen, míg második nap a Ripensia. A Venus vezetőségének előzőleg meg kell állapodnia a Ripensiaival is, mert április 30-ra van kitűzve a Venus-Ripensia bajnoki mérkőzés is és csak abban az esetben rendezhet nemzetközi mérkőzést, ha a Ripensia beleegyezik a mérkőzés elhalasztásába.

Hozzájárult a szövetség a Venus-Slavia és a Kispest-Victoria mérkőzés megrendezéséhez. A román labdarugószövetség a Venus és a kolozsvári Victoria beadványára vonatkozóan úgy döntött, hogy engedélyezi a Bucurestiben lebonyolítandó Venus-Slavia mérkőzés megrendezését, ugyanezzel pedig engedélyezte a kolozsvári Victoria budapesti játékát, ahol a kolozsvári csapat a Kispest együttesével ütközik meg.

Megbüntették a Rapid játékosait. A fővárosi FC Rapid vezetősége valamennyi játékosát fejenként 500 lei pénzbüntetéssel sújtotta. De ugyanakkor kegyelemben is részesítette őket, így a játékosok nem fizetik ki az összeget.

Nagyszabású vívőverseny Temesvárott

Az Electrica vívószakosztálya vasárnap, március 12-én délután öt órakor, a volt Ferdinánd szálló nagytermében vívőversenyt rendez, amely iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik. A verseny keretében kard, tőr és épée-versenyeket bonyolítanak le. A versenyen Temesvár legjobb vívói résztvesznek.

Románia sorsolása a ping-pong világbajnokságon

Kairóból jelentik: Kairóban most bonyolítják le a ping-pong világbajnoki mérkőzéseket. A csütörtöki nap folyamán megejtett sorsolás eredményeképpen Románia csapata Egyiptom, Litvánia és Jugoszlávia együttesével játszik. A kisorsolt ellenfelek kintinó játékosokkal rendelkeznek.

— Nos, melyik név van rajta? — kíváncskodtak a nők és férfiak egyszerre.

— Eveline, — olvasta a betűket a táncos.

Limoujel, aki előtt közömbös volt az, hogy a két nő közül melyikkel kell előbb táncolni, most hirtelen egyszerre rápillantott mindkettőre. Azalatt a rövid idő alatt, amióta a németek asztalánál ült, nem is igen volt ideje az asszonyokra nézni, mert az ivással teljesen a férfiak foglalták le. Csak annyit észlelt, hogy mindkét nő egyformán világos szőke haja, egyformán halvány arcú és egyformán kék szemű. Felűnően hasonlítottak egymáshoz, aminek magyarázatát — tudniillik, hogy testvérek voltak, a gíggoló csak később tudta meg. Csak annyi különbséget állapított meg, mintha az egyik teltebb volna a másiknál. Minthogy ültek, még arról sem volt fogalma, hogy egyenlő növéstűk-e és ha nem, melyikük a magasabb és melyikük az alacsonyabb. A hangjukat sem igen hallotta még, legfeljebb csak akkor, amikor egyszerre szólaltak meg és az ilyesmi nem alkalmas valamely hang csengésének a megkülönböztetésére. Nem is sejtette, hogy melyik az Eveline és melyik a Hildegard. Talán mindebből magyarázható az a tudatalatti kíváncsisága, amely arra készítette, hogy amikor a sorsolás eredményét kihirdette, a két hölgyre nézzen. Tekintetét nem kerülte el, hogy egyikük röpké percnyei gyengén elpirult.

Most már tudta, hogy melyik a két nő közül Eveline és hamarosan megtudta azt is, hogy a férfisk közül melyikhez tartozik.

— Magának az a szerencséje van, — bömbölt az Ewaldnak nevezett kórszakállas —, hogy az én feleségemmel járhatja az első táncot. Engedje meg, hogy ennek emlékére önnek ajánljam, monsieur, a sorsolási cédulát.

Főlvette az asztalról az ott heverő száz frankos bankjegyet és Limoujel felé nyújtotta. Természetes, hogy ez szó nélkül elfogadta és a zsebbe dugta. Nem lett volna verbéli hivatásos táncos, ha szabadkozott volna.

Főlkelt, hogy Evelint táncba vigye, amikor a szemüveges Franz megfogta a kabátujját:

— Halló, monsieur, vagyok én is olyan ga-

vallér, mint Ewald. Tessék az én szavazócédulám is.

Ezzel benyúlt a kalapba, amelyet a gnómerber még mindig a kezében tartott, kivette a másik száz frankost és átadta Limoujelnak, aki a pénzt bicenő köszönéssel átvette és zsebevágta. Sőt felcsillogott benne a francia léhűtő szellemes szemtelensége, amikor odaszólt a gnómalakhoz, aki éppen visszakasztotta a kalapot a páholy fogására:

— Sajnálom, monsieur, hogy nincsen itt a kedves felesége, mert akkor most öntől is kapnék emlékebe egy szavazó cédulát.

A gnóm haragosan kacagott:

— Kedves barátom, nekem csak anyósom van, de nagyon harapós. Szívesen adnék önnek nem száz, hanem ezer frankot, ha megtáncoltatná, mert eddig mindig csak ő táncoltatott engem.

Eveline tréfásan hátbavágta a gnómot:

— Több tisztelettel is beszélhetnél az anyámról, te Hans!

Ugyanakkor Hildegard a fülét cibálta meg az emberkének:

— Ez a hála, amiért anyám gondolat viseli és gyermekeidet neveli?

— Nevelheti őket, elvélre az unokái.

A rövid, vidám beszélgetésen keresztül Limoujel Alexandre belelátott a német társaság családi viszonyaiba. Bővebb felvilágosítást kapott aztán tánc közben a hölgyektől.

Meghajolt Eveline előtt és a karját nyújtotta neki. Kivezette a tánckörbe és hamarosan ott keringett vele.

— Madame, — kezdte bókkal a beszélgetést — ön és a másik hölgy úgy hasonlítanak egymásra, mint egyik grönnyörű fehér rózsza a másikhoz.

— Persze, hogy hasonlítunk, monsieur, hiszen ikertestvérek vagyunk Hildegarddal. Csak az a különbség köztünk, hogy ő valamivel, de csak egy hajszálnival moletebb, mint én, de ezzel szemben néhány centiméterrel magasabb.

— Önök, talán hármas ikrek voltak?

— Hogy mi ketten hármas ikrek voltunk? Furcsa kérdés.

(Folytatása következik)

Egy gyémántokkal kirakott Stradivarius-hegedű is volt az orgazdaságért letartóztatott Atatzky ékszerész birtokában

Bucurestiből jelentik: Atatzky chisinaui ékszerész ismeretes ügyében a fővárosi bünygyi hatóságok tovább folytatják az erélyes vizsgálatot. A hetes számú vizsgálóbírói hivatal által a lapokban közlött felhívás, hogy mindazok jelentkezzenek, akikől az utóbbi években ékszereket loptak, minden bizonyonnyal eredményre vezet majd és máris számos károsult juttatta el írásos beadványát a vizsgálóbíró-sághoz. Atatzky ennek ellenére továbbra is állhatatosan tagad és azt állítja, hogy a házban falait nagyértékű ékszereket és egyéb értékeket Oroszországból menekült arisztokratáktól vásárolta:

A Curentul chisinaui munkatársa igen érdekes újabb leleplezést közölt Atatzkyról, egy Stradivarius-hegedűvel kapcsolatban. A Curentul tudósítója szerint, 1919-ben Chisinauba érkezett egy Zadri nevű híres orosz zsidó hegedűművész, akinek sikerült magával hoznia ékszereit, melyeknek értéke meghaladta a kétfélmillió leit. Zadri, aki Párisba késett, ékszerai közül — pénzre lévén szüksége — néhányat el akart adni. Így került összeköttetésbe Atatzkyval, a híres ékszerésszel. Atatzky, amikor megtudta, hogy a hegedűművésznek mintegy kétfélmillió leit érő ékszerai vannak, megmutatott neki egy gyémántokkal díszített Stradivarius-hegedűt. A művész, aki értékelni tudta a világhírű hegedűgyártó munkáját,

minden vagyonát felajánlotta Atatzkynek, csak hogy a mesterhegedű birtokába juthasson.

Végül megkötötték a vásárt. Atatzky elszedte a művésztől összes ékszereit és átadta neki a mesterhegedűt, valamint annyi pénzt, amennyiből harmadosztályon elvargódhatott Párisig. Zadri koncertkörutat kezdett, ami szépen sikerült. A gyémántokkal díszített mesterhegedűt mindenütt nagy feltűnést keltett és a lapok hasábjai között számtalan cikkbe került és a ritka szépségű gyémántokkal díszített Stradivariusról a cikkek nyomán a mesterhegedű hollétééről tudomást szereztek annak volt tulajdonosa: — egy orosz arisztokrata család —, akiktől annak idején egy betöréses-lopás során lopták el a betörők a nagyértékű hegedűt. Zadri ekkor Bécsben tartózkodott. Az orosz arisztokrata család, amely Chisinauban lakott, a

város zenekedvelő közönsége körében propagandát kezdett, hogy hívják meg a hegedűművészt Chisinauba, hogy ott koncertet adjon.

A művész gyanútlanul Chisinauba jött, ahol hangversenyt tartott. Amikor a koncert befejeződött és visszavonult szállodai szobájába, hatóságok közegek jelentek meg nála és felvilágosítás; kértek tőle, miképpen jutott a gyémántokkal díszített Stradivarius

birtokába. A művész elmondotta, hogy miképpen vásárolta meg kétfélmillió érő ékszereit Atatzkytól a mesterhegedűt. A hegedűt lefoglalták és visszatették jogos tulajdonosainak.

A szerencsétlen művész feljelentést tett Atatzky ellen, aki eskü alatt vallotta a bíróság előtt, hogy soha nem látta a művészt és fogalma sincs, hogy miféle hegedűről beszél.

Atatzkyt bizonyítékok hiányában felmentették, a hegedűművész pedig koldusan maradt. Nagy a valószínűség annak, hogy ha Atatzkyra most valóban rá lehet bizonyítani az orgazdaságot, ismét felelnie kell a hegedűművész elkövetett gaztetteit és remélhetőleg Atatzky vagyonából kártalanítani fogják a Párisban élő neves hegedűművészt.

Rádió

PÉNTEK, MÁRCIUS 10.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek. ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazene. 19: I. Suchianu előadása. 19.15: Francia hanglemezek. 19.55: N. Iorga előadása. 20.15: Evanti Costinescu énekel. 20.20: S. Seidman saxofonozik. 21.05: Rádiózenekar. 21.40: Világhíradó. 23.35: Sport. 23.20: Hanglemezek. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Értendő, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.10: Szalóznene. 1.30: Hírek. 2.30: Rác Zsiga cigányzenekara. 3.35: Hírek. 5.15: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Matuska Miklós énekel. 6.40: Sportközlemények. 6.50: Lux Gyula dr. előadása. 7.10: Lemezek. 7.45: Machán Tibor előadása. 8.40: Táray Ferenc versel. 10: Hírek. 11: Időjárásjelentés. 11.20: Farkas Jenő cigányzenekara. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.30: Miletin Géza jazz-hármasa. 1.05: Hírek.

Budapest II. 8: Gyorsírótanfolyam. 9: Hírek 9.20: Hanglemezek. 10: Kurina Simi cigányzenekara. 11: Időjárásjelentés.

Bécs. 3.15: Könnyű zene. 20.10: A filharmónikusok hangversenye. 23.30: Táncezené.

KÖNYVEK

— FUNCK—BRENTANO: A renaissance. A világhírű könyv magyar kiadása dr. Gáspár Endre kitűnő munkája. Funck—Brentano: A renaissance című mű 326 lap számos képpel, Athenaeum kiadásban. „Az Európai Kultura Története” sorozatban jelent meg. „Az Európai Kultura Története” sorozat kötetének ára, szép kiállításban és vászonkötésben 198 le minden könyvkereskedésben, vagy Lepa-genál Kolozsvár. Kérje az Athenaeum újdonságok jegyzékét.

(—) SPANYOLORSZÁG. Több mint két éve színhelye Spanyolország a modern Európa legvéresebb polgárháborújának. Jordáky Lajos könyve az okokra mutat rá, melyek ezt a nemzetpusztító vérengzést előidézték. A spanyol nép helyzetére, az egyház szerepére s a történelmi végzettségre, ami a világháború borzalmaitól megmenekült spanyol népet a két pártra való bomlásig vezette. Jordáky Lajos könyve hű krónikája ennek a küzdelemnek. A könyv összefoglaló képet ad a Spanyolországban zajló eseményekről és rámutat azok politikai és gazdasági okaira, — baloldali beállításban.

SZOMBAT, MÁRCIUS 11.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek, ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. Utána Maria Tânase énekel. 15.10: Ujdonságok. 17: Strájer-óra. 18.15: „Munka és jókedv” órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: V. Băncilă előadása. 19.32: Costică Dumitrescu zenekara. 20.05: I. D. Enescu előadása. 20.20: Ionel Gurgea zenekara. 21: Rádió-posta. 21.15: Táncezené. 22: Világhíradó, sport. 22.15: Mircea Lazar énekel. 22.40: Kabaré zene. 23: Világhíradó. 23.15: Film-zene. 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Értendő, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.10: Beszélgetések. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 5.15: Tarka gyermekdelután. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Közvetítés az úpesti kikötőből. 6.40: Budapesti hangverseny zenekara. 7.50: Nagy Lajos elbeszélése. 8.20: Fazekas Mária és Csóka Béla magyar nótákat énekel. 9.20: „Szelhámos társaság”. Vidám zenés hangjáték 3 felvonásban. 10.44 Hírek. 11: Táncezené. 11.45: Hírek német, olasz angol és francia nyelven. 12: Szalóznene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.20: Mezőgazdasági félóra. 7.50: Látnyi Margit hegedűl. 8.30: Kovring Emil verseket mond. 9.20: Hanglemezek. 10.40: Időjárásjelentés. Bécs. 19.30: Házizene. 21.10: Ünnepegy közvetítése. 23.30: Táncezené.

Berlin. 20: Lemezek. 21.10: Katona-est. 23.30: Táncezené.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 13-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, hirdetés helyi hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közzétehető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legnagyobb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz L. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata L. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-erőf. Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-erőf. Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-erőf. Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-erőf. Piata Lahovari. IV. kerület: March-erőf. Piata Kiütt. — Nógrády-erőf. (Tivoli mellett) — Olariu-erőf. Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-erőf. Bul. Carol 54. — Galgóczy-erőf. Strada Brătianu 15/a. Telefont 13.

Állást keres

Mosást, vasalást, elsőrangú munkával úriháznaknál vállalkozó Kovács Zsuzsa. III. Str. Vilhelm Mühle 24. Muth Adámménál. 923

Középkorú nő ajánlkozik úriháza mindenesték, kóser ház is lehet, egyedülálló úrnő, vagy úrnőhez. Vidékre is megy. IV. Str. Emanuél Gojdu 13. ajtó 14. 765

Fiatal gépíróéleány, első díjat nyert román, magyar, német nyelvből, állást vállalna írodában, vagy vállalatnál, kezdő fizetéssel délelőttre. Cím a kiadóban. 768

Alkalmazás

Fiatal fűszeres-segéd azonnal felvétetik. Mercantil II. Piata Traian 2. 761

Mindenek és szakácsnő azonnalra kerestetik. Cím a kiadóban. 770

Monogramozónót keresünk, aki a Belvárosban, vagy ahhoz közel lakik. Horbázt uridivatúzt. 769

Fényezőműhelyünk és furnírozó-műhelyünk vezetésére, elsőrendű, hosszabb gyakorlatlalt rendelkező a fényezés, pácolás és nitroceluloze-lakk-spricelés minden részében gyakorlott, csoportvezetőket keresünk. Ajánlatok, eddigi gyakorlat, családiállapot és fizetési igények megjelölésével. Székely és Réti bútorgyárhoz Targu-Mures intézendők. 760

Házasság

Jómódú úriasszony férjhez menne jól szitált, középkorú úriemberhez. Csak teljes című leveleket „Jellemes” jellegre a kiadóba. 771

Lakás

Szép egyszobás lakás kerestetik május 1-re. Címeiket a kiadóba kérem „Pontosan fizetek” jellegre. 922

Állás-velet

Eladó prunus mycabolana és pyrus malus palánta N. Economu mérnök. Casa Verde-Vadászerdő. 755

Szép fekvésű házhelyek olcsón eladók. Belváros, Erzsébetváros, Schnapföldek és a Vágóhid mellett. Érdeklődni dr. Bogdánánál III. Bulev. Carol 25. 759

Sosia határában Végvárhoz közel 45 hold föld, tanyaépületekkel több évre felesbe kiadó, esetleg örökáron is eladó. Domsik János, Izgar, posta Vermes. 766

Főzön ön is praktikusán

Garantáltan nem füstöl szagtalan zajtalan legolcsóbb

HESS RUDOLF-nál

IV., I. Brătianu-ucca 17, a Rivoli mozi mellett

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

28-10.